

Financieel jaarverslag 2020

Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam
's-Lands Zeemagazijn~Kattenburgerplein 1~
1018KK Amsterdam

Voorblad

Inhoud	1
Bestuursverslag	2
 Jaarrekening	 26
Balans	27
Resultatenrekening	29
Functioneel	31
Kasstroom	33
Grondslagen	34
Toelichting balans	40
Toelichting resultatenrekening	54
Toelichting functioneel	63
Gelieerde rechtspersonen	64
Handtekening	65
 Overige gegevens	 66
Accountantsverklaring	67
 Bijlage verantw OCW	 68
Bijlage bezoekersgegevens	69
Bijlage overige kengetallen	70
 Bijlage nevenfuncties	 71

1. Inleiding

In 2020 werd de wereld opgeschrikt door de Covid-19 pandemie die verregaande gevolgen heeft voor Het Scheepvaartmuseum, zijn bezoekers, medewerkers en de inkomsten uit museumbezoek en sponsoring. Het Scheepvaartmuseum heeft in 2020 zijn deuren drie keer moeten sluiten als gevolg van opgelegde maatregelen om de verspreiding van het virus in te dammen. De laatste sluiting duurt op moment van dit schrijven nog voort, onduidelijk blijft vooralsnog wanneer het museum de deuren weer mag openen.

2020 beloofde een prachtig jaar te worden met evenementen als Sail 2020 en de geplande overzichtstentoonstelling van *Willem van de Velde, Vader & Zoon*. Beiden gingen niet door, de Van de Velde tentoonstelling werd verplaatst naar het najaar van 2021.

De Covid-19- situatie heeft naast gevolgen voor de tentoonstellingsplanning, schoolbezoek en programmering, ook grote financiële en organisatorische consequenties voor het museum. Mede dankzij steun vanuit het ministerie van OCW, een herstructurering van de organisatie en voldoende weerstandsvermogen opgebouwd voor 2020 staat het museum er gelukkig nog goed voor en is het in 2020 verder gegaan op de ingeslagen weg; een dynamische plek voor een brede doelgroep.

In 2020 werden ondanks alle beperkingen twee nieuwe tentoonstellingen gerealiseerd:

Stephan Vanfleteren portretteert in zijn tijdelijke tentoonstelling *Engelen van de Zee* de kinderen van het Belgisch maritieme opleidingsinstituut IBIS, en in december 2020 ging de vaste opstelling *Amsterdam Havenstad* opgeleverd die ingaat op de eeuwenoude en sterke verwevenheid tussen de stad en de haven van Amsterdam.

Ook ging de replica *VOC-schip Amsterdam* na 15 jaar voor een grote dokbeurt naar Damen Shiprepair in Amsterdam Noord.

Schoolklassen werden bediend met een digitaal lespakket, evenementen werden via livestreams verzorgd.

Daarnaast werd het nieuwe activiteitenplan voor de periode 2021-2024 geschreven en bij OCW ingediend.

a. Motto en missie

Vanuit het motto **Water verbindt werelden** is in 2020 in aansluiting op de uitgangspunten voor het nieuwe cultuurbeleid verder gewerkt aan de uitvoering van het (tentoonstellings-)programma voor de komende jaren.

Thema's als zorg voor de collectie, meerstemmige benadering in het collectie- en presentatiebeleid, digitalisering, duurzaamheid en visie op ondernemerschap en governance spelen hierbij een belangrijke rol.

Missie:

Wij laten zien hoe sterk de maritieme wereld en de samenleving verbonden zijn en specifiek welke impact dit heeft op het leven van zoveel individuen.

Aan deze missie wordt gewerkt uitgaande van drie pijlers; toonaangevend & onderzoekend, betrokken & urgent en ondernemend & verbindend.

b. Doelstellingen volgens *Blauwdruk*

De jaarrekening 2020 van Het Scheepvaartmuseum is de financiële weergave van het vierde en laatste jaar van de cultuurperiode 2017-2020 en van de uitvoering van het activiteitenplan *Blauwdruk* van het museum met daarin opgenomen vijf doelstellingen voor deze periode:

1. Het Scheepvaartmuseum positioneert zich in het topsegment van het Nederlandse museumbestel;
2. Het Scheepvaartmuseum is een toonaangevend internationaal kennis- en expertisecentrum op het gebied van maritieme geschiedenis en ontsluit daartoe zijn collectie en kennis;
3. Het Scheepvaartmuseum is toegankelijk voor een breed publiek;

4. Het Scheepvaartmuseum is een financieel gezonde organisatie waar museale en commerciële belangen in balans zijn;
5. Het Scheepvaartmuseum is een werkgever die zijn medewerkers inspireert en motiveert om zichzelf te blijven ontwikkelen.

Bovengenoemde doelstellingen worden in deze jaarrekening toegelicht.

c. Evaluatie activiteitenplan *Blauwdruk 2017-2020*

Met de indiening van het beleidsplan *Blauwdruk* heeft de in 2016 aangestelde directeur Michael Huijser zich tot doel gesteld Het Scheepvaartmuseum steviger te positioneren in het topsegment van de Nederlandse musea en de internationale maritieme musea.

Hierbij stond het museum als kenniscentrum, de balans tussen museale en commerciële belangen en de nieuwe verantwoordelijkheden betreffende het gebouwbeheer centraal. Ook zou gebouw, commercie en inhoud meer geïntegreerd moeten worden. Door de nieuwe routing van het gebouw, een programmering met focus op de actualiteit, de realisatie op de begane grond van de nieuwe tentoonstellingsruimte *Hoofdgalerij* met daarin de vaste presentatie *Republiek aan Zee*, de hernieuwde openstelling van de bibliotheek, een duidelijke routekaart richting duurzaam gebouwbeheer en een sterke integratie van evenementen- en museumbezoek is het merendeel gerealiseerd wat eind 2016 tot doel was gesteld. Daarnaast heeft Het Scheepvaartmuseum sinds 2018 een nieuw publiek weten te bereiken dankzij nieuwe vaste opstellingen en tijdelijke tentoonstellingen en vindt het museum meer aansluiting bij de cultuurliefhebber.

Om de continuïteit voor de langere termijn te garanderen moeten er voldoende reserves zijn. Het museum wil het in de afgelopen jaren opgebouwde weerstandsvermogen zoveel mogelijk behouden voor onverwachte ontwikkelingen.

d. Vooruitblik

2021 zal in het teken staan van herstel. De verwachting is dat het museum in het najaar van 2021 weer een redelijk aantal bezoekers trekt. De internationale tentoonstelling over het leven van vader en zoon Van de Velde die vanaf oktober 2021 geopend is, zal hopelijk genoeg bezoekers trekken om het onzekere voorjaar te compenseren. Covid-19 heeft naast invloed op de bezoekersstromen ook invloed op medewerkers van het museum. Ook zij zullen hun weg terug moeten vinden na een lange periode van thuiswerken.

In het voorjaar zal het *VOC-schip Amsterdam* terugkeren na lange afwezigheid vanwege restauratiewerkzaamheden. Dit zal zeker leiden tot de terugkeer van schoolbezoek in het najaar 2021 en de attractiewaarde van het museum voor families met kinderen verhogen.

De eind 2020 opgeleverde vaste opstelling *Amsterdam Havenstad* zal hopelijk in het voorjaar te bezoeken zijn. Bezoekers worden in nauwe samenwerking met de tentoonstellingspartners (waaronder Port of Amsterdam) uitgenodigd persoonlijke verhalen te delen en de dialoog aan te gaan rondom thema's en dilemma's zoals de verhouding tussen stad en havenindustrie.

Naast de grote overzichtstentoonstelling *Willem van de Velde, Vader & Zoon*, opent het museum in 2021 een speciale toonzaal voor de in 2020 aangekochte *Willem van de Velde wandtapijten*.

In het voorjaar van 2021, 400 jaar na de genocide op Banda, opent de tijdelijke tentoonstelling *I love Banda*. Een project van Isabella Boon waarin zij jongeren van de Banda-eilanden portretteert en laat zien hoeveel impact zo'n dramatische gebeurtenis van 400 jaar geleden heeft op het leven van de huidige bewoners.

Bij het opstellen van de begroting 2021 is er geen rekening mee gehouden dat het museum ook de eerste maanden van het nieuwe jaar gesloten zou zijn. De begrote publieksinkomsten van ongeveer €60.000 per maand voor januari tot en met maart 2021 zullen daardoor wegvallen. Daarentegen zal, net als in 2020, op de kosten van verschillende operationele activiteiten bespaard worden. In februari 2021 heeft het museum een toezegging ontvangen voor een extra bijdrage vanuit het ministerie van OCW en daarnaast kan de organisatie ook in 2021 overheidssteunmaatregelen aanvragen (NOW, TVL). Dit alles tezamen zal zijn effect hebben op de winstgevendheid en de financiële positie van Het Scheepvaartmuseum, die door de steeds veranderende omstandigheden echter niet volledig kan worden ingeschat.

Op het moment van schrijven van deze vooruitblik is veel ongewis. Het museum hoopt in 2021 weer stappen te zetten naar een stabiele toekomst. Het in 2020 ingediende activiteitenplan *Water verbindt werelden* zal hiervoor de leidraad zijn met drie doelstellingen;

1. Het Scheepvaartmuseum positioneert zich als een toegankelijk internationaal kenniscentrum op het gebied van de Nederlandse maritieme geschiedenis en zorgt voor ontsluiting van en kennis over zijn collectie.
2. Het Scheepvaartmuseum verbindt zich aan een bestaand en nieuw publiek. Dit doet het museum door verhalen met het publiek te delen die raken aan de collectie, de maritieme wereld en geschiedenis en de impact daarvan op de samenleving
3. Het Scheepvaartmuseum zorgt ervoor dat het wendbaar en weerbaar de toekomst ingaat door duurzame inzetbaarheid van mensen, gebouwen en vermogen.

2. Doelstelling 1 *Blauwdruk*: Positionering in het topsegment

a. Inleiding en doelstelling volgens Blauwdruk

Het Scheepvaartmuseum bouwde in 2020 verder aan zijn positie in het topsegment van het Nederlandse museumbestel, dankzij verbindende thema's die richtinggevend zijn voor collectievorming, onderzoek, tentoonstellingen en publieksprogrammering.

Positionering	Realisatie 2020	Realisatie 2019
Waardering	8,1	8,2
Internationaal	8,3	8,5
Nationaal	8,1	8,1
Net Promotor Score*	+36	+38
Internationaal	+50	+52
Nationaal	+35	+29

Meetdatum 1 juni 2020 – 31 december 2020

*NPS-score (mate van aanbeveling)

Waardering:

Ondanks de sluiting van de vaste presentatie *Zie je in de Gouden Eeuw, Leven aan Boord*, de *Haven* en de afwezigheid van het *VOC-schip* is de waardering van het overall bezoek met 8,1 in 2020 onverminderd hoog. De waardering van de Nederlandse bezoekers is gelijk gebleven; gemiddeld een 8,1. De waardering van de buitenlandse bezoeker nam iets af naar 8,3. De NPS-score over alle bezoekers is iets gedaald naar +36. Reden hiervoor is de afname van buitenlandse bezoekers die het gemiddelde naar boven halen. Opvallend is de stijging van de NPS-score van het Nederlands bezoek, deze kent een stijging van +29 naar +35. De benchmark in de museumsector (volgens onderzoeksbureau Motivaction) komt uit op een waardering van 8,0 en een NPS-score van +32.

Loyaliteit:

Het aantal herhaalbezoekers ligt in 2020 fors hoger dan in eerdere jaren; 61% is een herhaalbezoeker (41% in 2019, 32% in 2018). Dit is te verklaren door de verhouding van Nederlandse en internationale bezoekers. Internationale bezoekers zijn veel minder vaak een herhaalbezoeker..

De herhaalbezoekintentie is gestegen van 72% in 2019 en 2018 naar 78% in 2020. Ook dit komt mogelijk door de verhouding van Nederlandse en internationale bezoekers in het museum. Onder Nederlandse bezoekers is de herhaalbezoekintentie licht gestegen t.o.v. vorig jaar: 79% (2019: 77%; 2018: 74%).

b. Collectiebeheer

Eén van de kerntaken van de afdeling Collectiebeheer is de structurele zorg voor de instandhouding van de collectie, zowel in het depot als in de tentoonstellingen. Naast de regelmatige controle- en schoonmaakrondes, vindt er periodiek groot onderhoud plaats in de vaste opstellingen. Samen met het gespecialiseerde bedrijf Art Salvage zijn in het eerste kwartaal van 2020 de vitrines in de vaste presentaties *Scheepsornamenten*, *Jachtmodellen*, *Navigatie-instrumenten* en *De Walvis* schoongemaakt.

Vanwege de maatregelen in verband met het coronavirus was het niet altijd mogelijk om in de gebruikelijke bezetting aanwezig te zijn. Zodra dit weer toegestaan was, zijn de medewerkers van de afdeling weer in het depot en het museum aan de slag gegaan omdat het werk aan de collectie nooit stilstaat en omdat de bewaking van de ideale bewaaromstandigheden voortdurende monitoring nodig heeft. De periodes van sluiting van het museum boden en bieden een uitgelezen kans om werkzaamheden in de tentoonstellingen uit te voeren die normaal slechts sporadisch of op kleine schaal mogelijk zijn.

Als onderdeel van het project Digitale Infrastructuur Collecties is een upgrade uitgevoerd van het collectieregistratiesysteem Adlib. Met ingang van september 2020 werkt het museum met de web-based applicatie Axiell Collections. Dit nieuwe systeem is een belangrijke stap op weg naar toekomstbestendigheid en veiligheid van de collectiedata en biedt meer gebruiksgemak en betere mogelijkheden voor beschikbaarstelling van informatie over de collectie. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de implementatie van een nieuwe beeldbank en Axiell Internet Server, die een nieuwe collectiewebsite en daarmee grotere zichtbaarheid van de collectie mogelijk maakt. De collectiewebsite zal een up-to-date overzicht bieden van alle objecten in de museumcollectie. De oplevering van beide systemen wordt verwacht in de eerste helft van 2021.

Het stoomschip *Christiaan Brunings* kon dankzij een genereus aanbod van Damen Shipyards tijdens de zomerperiode bij de Oranjewerf blijven. Het schip lag bij de Amsterdamse werf voor de jaarlijkse inspectie toen de museumsluiting in maart van kracht werd. Van de nood werd door de vrijwilligers, die het 120-jaar oude schip in werkende staat houden, vervolgens een deugd gemaakt door zoveel mogelijk achterstallig onderhoud zelf uit te voeren. De *Christiaan Brunings* keerde in het najaar terug naar de museumsteiger.

De afdeling Collectiebeheer bestaat uit drie collectiebeheerders, een collectiemedewerker, een fotograaf, een restaurator en een depotbeheerder (voor de locatie Hoogwoud). De afdeling wordt geleid door het Hoofd Collectiebeheer. De medewerkers worden bijgestaan door meerdere vrijwilligers die assisteren bij de registratie en fotografie. De afdeling biedt jaarlijks twee stageplaatsen aan voor studenten museologie van de Reinwardt Academie om werkervaring op te doen. Vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd nam de restaurator scheepsmodellen na een dienstverband van 34 jaar afscheid van het museum. Hij laat een geheel gerestaureerde, presentabele en gedocumenteerde collectie scheepsmodellen achter.

Aantal objecten van de collectie dat is geregistreerd, gedigitaliseerd en ontsloten:

Totaal aantal records museaal*	184.986
Totaal aantal records bibliotheek	67.069
Totaal	252.055

Waarvan in 2020 toegevoegd museaal (2020-nummers minus koepelrecords)	334
Waarvan in 2020 toegevoegd bibliotheek (2020-nummers)	210
Totaal	544

** dit is, net als bij de andere museale aantallen, een momentopname van 18 januari 2021. Het aantal records is in 2020 afgenomen in vergelijking met het voorgaande jaar vanwege het grote aantal opgeschoonde records in het technische tekeningenproject. In verband met restauraties en latere inschrijvingen kan het totaal aantal records nog licht wijzigen.*

Aantal objecten uit legaten en schenkingen dat door de instelling is aanvaard op eigen naam of namens de Staat der Nederlanden:

Schenkingen/legaten 2020 museaal	316
Schenkingen/legaten 2020 bibliotheek	113
Totaal	429

Waarvan museaal aan VNHSM	316
Waarvan bibliotheek aan VNHSM	111
Totaal	427

Waarvan museaal aan Staat der Nederlanden	0
Waarvan bibliotheek aan Staat der Nederlanden	2
Totaal	2

Aantal objecten dat is aangekocht:

Aankopen 2020 museaal	9
Aankopen 2020 bibliotheek	97
Totaal	106

Uit aankopenbudget van de VNHSM, museaal	9
Uit aankopenbudget van de VNHSM, bibliotheek	97
Totaal	106

Aantal objecten dat in langdurig bruikleen is genomen:

Bruiklenen 2020 museaal	2
Bruiklenen 2020 bibliotheek	0
Totaal	2

Aantal objecten dat zichtbaar is voor het algemene publiek*:

	museaal	bibliotheek	totaal
In 2020 tentoongesteld in het museum	1.153	55	1.208
In 2020 tentoongesteld bij bruikleennemers	167	0	167
Totaal	1.320	55	1.375

* aantal objecten dat is tentoongesteld in het museumgebouw + aantal objecten dat is uitgeleend aan andere instellingen in vaste of tijdelijke presentaties.

Aantal extern geconserveerde en gerestaureerde objecten uit de collectie:

- 11 kaarten en 4 prenten t.b.v. een wisseling in de expositie Cartografie & Curiosa
- 10 schilderijen en 6 werken op papier t.b.v. de expositie Amsterdam Havenstad
- 3 schilderijen t.b.v. de expositie Willem van de Velde de Oude en de Jonge
- 4-delig werk door Ade Darmawan, ingelijst t.b.v. expositie in de vaste opstelling

Geconserveerde en gerestaureerde aanwinsten:

- 1 tinnen dienblad (inv.nr. 2019.0686)
- 1 geborduurde zijden herdenkingsdoek (inv.nr. 2019.0688)
- 1 marine sabel en bijbehorende schede (inv.nr. 2019.0830)
- 1 aquarel door J.H. van Mastenbroek (inv.nr. 2019.0841)
- 2 instrumenten afkomstig van het schip Sounion (inv.nrs. 2019.1055-20 en -21)
- 1 oorkonde uit 1871 (inv.nr. 2020.0005)
- 3 technische tekeningen (inv.nrs. 2020.0258 t/m 0260)
- 57 tekeningen door J.E. van Heemskerck van Beest, uit een verzamelalbum (inv.nrs. 2020.0034 t/m 0090)

c. Collectieverwerving

In 2020 werden door aankoop of schenking veel nieuwe aanwinsten aan de museumcollectie toegevoegd. Deze verwervingen illustreren de breedte en variëteit van de collectie.

In januari deed het museum meteen de grootste verwerving tot nu toe: twee zeventiende-eeuwse wandtapijten die beiden een episode uit de Slag bij Solebay in 1672 uitbeelden. De wandtapijten zijn vervaardigd door Thomas Poyntz in de Royal Tapestry Works in Mortlake bij Londen naar een ontwerp van de Nederlandse zeeschilder Willem van de Velde de Oude. De twee wandtapijten maken deel uit van een originele set van zes exemplaren. De andere vier bevinden zich in de depots van twee Amerikaanse musea en worden niet aan het publiek getoond. De wandtapijten zullen medio 2021 een permanente plek krijgen in de vaste presentatie van Het Scheepvaartmuseum. In voorbereiding hierop zijn de tapijten op nieuwe zuurvrije kokers in het depot geplaatst en is in samenwerking met externe restauratoren een uitgebreid advies- en conserveringstraject opgestart, dat heeft geresulteerd in een behandelplan. Met de afdeling gebouwbeheer en installateur Kuipers zijn de benodigde aanpassingen aan de klimatisering van de beoogde ruimte in kaart gebracht. Daarnaast wordt het programma van eisen voor de wijze van presenteren uitgewerkt.

Verdere aankopen voor de museumcollectie betreffen, onder andere, een schilderij vervaardigd door Cornelis Vreedenburg (1880-1946) in 1928 van het stoomschip *Kalmar* in de Amsterdamse Houthavens, dat dankzij het Balfoort-Roggeveen Fonds van Vereniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum kon worden aangekocht. Daarnaast werd het figuratieve schilderij *Schuitevoerder III* door Louise Marie Koning-Loeber (1894-1983) voor de collectie verworven. Op een veiling in Den Haag werd een album met studietekeningen op papier van de bekende zeeschilder Jacob Eduard van Heemskerck van Beest (1828-1894) aangekocht. Het betreft in totaal 55 tekeningen, waarvan 52 in potlood, twee in inkt en één aquarel; een belangrijke aanvulling op het oeuvre van deze kunstenaar.

Het grootste deel van de verwervingen bestaat uit schenkingen en legaten. Via een legaat werden tien objecten verworven die betrekking hebben op de Amsterdamse scheepskapitein Andries Roelof de Lang (1831-1899). Door meerdere schenkingen kon het museum de collectie verder uitbreiden met technische tekeningen, diverse fotoalbums, en een schilderij uit 1953 van een onbekende kunstenaar met als titel *De navigatie-instrumenten van een stuurman*. Het schilderij werd in dat jaar aangeboden aan de heer J. Ossewaarde ter gelegenheid van zijn 40-jarig dienstverband bij de KNSM in 1953. Het GVB heeft het museum een schaalmodel van het moderne IJ-veer 62 (in dienst 2018) geschonken. De watersport-fotograaf Theo Kampa schonk twee foto's aan het museum. Het betreft een foto van minister van Verkeer en Waterstaat Neelie Smit-Kroes aan het roer tijdens het admiraalzeilen van de Stichting Stamboek Ronde en Platbodemjachten in 1983 en van de scheepsontwerper Gerard Dijkstra die een zonnetje schiet aan boord van het zeiljacht *Second Life* tijdens de Original Single-handed Transatlantic Race in 1972, zijn eerste grote oceaanrace.

Aan het einde van het jaar werden twee schilderijen van Petrus Johannes Schotel (1808-1865) voor de collectie verworven. Het gaat om de aankoop van het schilderij *Raderstoomschip in woelig water* en de schenking van *Schepen op ruwe zee*. Petrus Johannes Schotel wordt algemeen beschouwd als een van de meest gerenommeerde Nederlandse zeeschilders uit de negentiende eeuw. De aankoop werd gefinancierd vanuit het Balfoort-Roggeveen Fonds van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Museum.

d. Tentoonstellingen 2020

De Covid-19 situatie dwong het museum flexibel om te gaan met de tentoonstellingsplanning. Het meest impactvol was het uitstel van de langverwachte overzichtstentoonstelling *Willem van de Velde, Vader & Zoon*. Deze was oorspronkelijk geprogrammeerd voor het najaar van 2020, maar zou met de beperkte bezoekersstromen niet de aandacht gekregen hebben die het verdiende. De tentoonstelling opent nu in de herfst van 2021.

Door de gewijzigde planning ontstond (letterlijk) meer ruimte voor de reeds geplande fototentoonstelling *Engelen van de Zee* van de Vlaamse portretfotograaf Stephan Vanfleteren (België, 1969), die in september 2020 in nauwe samenwerking met de Dutch National Portrait Gallery gerealiseerd werd. Vanfleteren is één van de meest bekende en gelauwerde fotografen van de Lage Landen. *Engelen van de Zee* bestaat uit een serie aangrijpende portretten van jongens tussen de zes en zestien jaar van maritiem opleidingsinstituut Koninklijk Werk IBIS in het Belgische Bredene, en sluiten naadloos aan bij het streven van het museum om te laten zien hoe sterk de samenleving en maritieme wereld verbonden zijn. De tentoonstelling in Het Scheepvaartmuseum werd goed gerecenseerd, onder andere door NRC Handelsblad (****): "...meer nog dan houding, blik of flaporen zijn het de ogen die in Het Scheepvaartmuseum de aandacht trekken. Nee, niet hoe ze kijken, maar waarmee. De foto's van Vanfleteren zijn zo helder dat je rustig kunt onderzoeken of een iris wat wit laat tussen het onderste ooglid of dat het onder het randje verdwijnt. Zoveel tijd neem je meestal alleen voor jezelf, in de spiegel."

Eind 2020 – vlak voor een nieuwe lockdown - leverde het museum de nieuwe semipermanente presentatie *Amsterdam Havenstad* op. Zodra het museum weer open mag maakt het publiek kennis met deze interactieve tentoonstelling die naar verwachting 5-7 jaar te zien zal zijn. Het toont de eeuwenoude relatie tussen de haven en de stad. Ook biedt de tentoonstelling veel ruimte voor verhalen van oud havenarbeiders. Dit uitwisselen van persoonlijke geschiedenissen krijgt een steeds prominentere plek in het tentoonstellingsaanbod.

In de bestaande vaste opstelling *Cartografie & Curiosa* vond in oktober 2020 een collectiewissel plaats. Daarnaast toont het museum sinds augustus 2020 permanent de recente aanwinst *The battle & water angle* van de Indonesische prentkunstenaar Ade Darmawan. Het werk is een reflectie op de

Nederlandse aanwezigheid in Indonesië, en dient als 'conversation piece' binnen het actuele verhaal van het museum.

In 2020 sloten de vaste opstellingen *Leven Aan Boord*, *Zie je in de Gouden Eeuw en Haven 24/7* om ruimte te maken voor nieuwe opstellingen die in 2020 en 2021 gerealiseerd worden. Een deel van de collectie uit die opstellingen is inmiddels weer te zien in de nieuwe tentoonstelling *Amsterdam Havenstad*.

Op 10 mei 2020 sloot de tijdelijke tentoonstelling *Strijd om het IJs* - waarin het proces van Nederlandse groei in het Noordpoolgebied te zien was – evenals de bijbehorende participatieve opstelling in de interactieve ruimte. De tentoonstelling *Rijzend Water*, van fotojournalist Kadir van Lohuizen, over de wereldwijde impact van de stijgende zeespiegel borduurde voort op de thematiek van *Strijd om het IJs* en verbond zo verleden, heden en toekomst aan elkaar. *Rijzend Water* bleef ook het afgelopen jaar zeer actueel en is mede daarom verlengd tot 16 mei 2021. Het Scheepvaartmuseum heeft in een regionale samenwerking met KAF de tentoonstelling in 2020 laten reizen naar Almere. Naar verwachting is de tentoonstelling vanaf april 2021 ook te zien in City Museum of New York.

3. Doelstelling 2 *Blauwdruk*: Toonaangevend kennis- en expertisecentrum

a. Inleiding en doelstelling volgens *Blauwdruk*

De doelstelling van Het Scheepvaartmuseum is een toonaangevend internationaal kennis- en expertisecentrum te zijn op het gebied van maritieme geschiedenis en het daartoe ontsluiten van zijn collectie.

Het kenniscentrum en het onderzoek van Het Scheepvaartmuseum sluit aan bij de doelstellingen van het museum die zijn vastgelegd voor de periode 2017-2020. Deze ambitie heeft zich niet beperkt tot het verbeteren van de structuur binnen de muren van het museum. In 2017 is met het Maritiem Museum Rotterdam en universitaire partners samengewerkt om tot een infrastructuur te komen voor maritiem-historisch onderzoek in Nederland. Deze bestond al grotendeels, maar om de samenhang en kwaliteit te verbeteren is gekozen voor een integraal model, waarbij alle fases van het onderzoek een plek hebben en waarbij talentvolle onderzoekers voldoende kansen hebben in elke fase van hun wetenschappelijke carrière.

Doelstelling van het kenniscentrum van Het Scheepvaartmuseum is het stimuleren van maritiem-historisch onderzoek, onder meer door het online beschikbaar stellen en wetenschappelijk verrijken van de collectie-informatie. In een nieuw vastgelegde organisatiestructuur speelt het kenniscentrum binnen Het Scheepvaartmuseum een grote rol. Het fellowshipsprogramma wordt gecoördineerd door het Hoofd Collectievorming & Onderzoek.

b. Educatie en onderwijs

Het jaar 2020 begon goed met een uitgebreid publieksprogramma in januari en februari en intensief museumbezoek door scholen. Als gevolg van Covid-19 daalden de schoolbezoeken in 2020 met 75-80%. Na de eerste sluiting van het museum in maart volgden voor de afdeling Educatie & Publieksactiviteiten vele maanden reageren en anticiperen op deze nieuwe situatie: naast het bestendigen van bestaande partnerships en het opzetten van nieuwe samenwerkingen heeft het museum zijn digitale aanbod vergroot en versneld verschillende online pilotprojecten ontwikkeld. In 2020 is een eerste aanzet gemaakt om te werken met het programma *LessonUp*, een online tool om op maat gemaakte lessen aan te bieden die op elk moment aan te passen zijn. De Samenwerkende Maritieme Fondsen hebben het mogelijk gemaakt dat Het Scheepvaartmuseum een eigen kanaal heeft ingericht op dit onderwijsplatform waar het museum de komende jaren eigen

digitale lessen aanbiedt. In 2020 zijn de eerste lessen al ontwikkeld en in verband met de museumsluitingen in 2020 ook geschikt gemaakt voor thuisonderwijs.

In januari 2021 starten bovendien de eerste live rondleidingen voor het primair en voortgezet onderwijs.

Daarnaast is er met onder meer conservatoren en museumgidsen een breed aanbod aan korte vlogs ontwikkeld voor families en volwassenen. Ook is een aantal online rondleidingen georganiseerd met partners waaronder de BankGiro Loterij.

Tijdens de sluiting in het voorjaar en in de kerstvakantie is een uitgebreid nieuw *online* familie-aanbod gerealiseerd. Het museum wist ondanks alle beperkingen een aantal succesvolle nieuwe programma's te ontwikkelen waaronder de uitverkochte wereldpremière van het *Kids Ligconcert* in januari, het nieuwe concept voor de coronaproof *thuisvakantie in het museum* zomervakantieprogrammering en de stadswandeling *Future for the past* tijdens de Maand van de geschiedenis, een coproductie met *Sites of memory*.

School gebonden activiteiten – de aantallen

Aan het begin van het jaar zag de agenda er veelbelovend uit: voor de maanden maart en april was het museum bijna volledig volgeboekt met schoolgroepen. In maart, na de eerste sluiting moest het bezoek van ongeveer 7.000 leerlingen worden geannuleerd en administratief en financieel worden verwerkt.

	2020 realisatie		2019 realisatie		2018 realisatie		2017 realisatie	
	leerlingen	activiteiten	leerlingen	activiteiten	leerlingen	activiteiten	leerlingen	activiteiten
Leerlingen BO	3.950	442	12.649	1.417	11.674	1.307	10.848	1.174
Leerlingen VO	3.916	384	13.477	1.509	15.892	1.780	16.229	1.818
Subtotaal	7.866	826	26.126	2.934	27.566	3.087	26.713	2.992
Leerlingen VO buitenland	553	62	4.498	504	3.677	412	4.025	451
MBO/HBO/VO*	171	14	647	52	565	45	562	63
MBO/HBO/VO**	3.960	-	10.408	-	8.663	-	8661	-
Subtotaal	4.131	76	11.055	52	9.228	45	9.223	63
Totaal	12.550	902	41.679	3.489	40.471	3.544	39.961	3.037

* Dit zijn groepen die een programma krijgen aangeboden via het museum

** Dit zijn Nederlandse en buitenlandse individuele studenten én studenten die een programma (soms met hulp van het museum) doen, maar niet identificeerbaar zijn in het huidige kassasysteem.

In samenwerking met het Amsterdam University College is een History Lab opgezet waarbij een tiental voornamelijk buitenlandse studenten een maand lang (gast)colleges en rondleidingen hebben gevolgd en de collectie hebben bestudeerd om tot een advies te komen hoe het museum zijn collectie kan inzetten voor een nieuw te maken tentoonstelling over de Atlantische wereld. Vanuit het museum was dit een gezamenlijk project met conservatoren, collectiebeheerders, bibliotheekmedewerkers en de educatieve afdeling.

Met de academische Pabo-opleiding van de Marnix Academie in Utrecht is het project *De toekomst van een VOC-schip afgerond*. Twee groepen vierdejaars studenten hebben samen met achtstegroepers van de Alan Turing basisschool in Amsterdam lesmateriaal bedacht en uitgetest om het aloude verhaal van het *VOC-schip Amsterdam* te vernieuwen en te verdiepen.

Met de stichting *Stap op de rode loper* heeft het museum voor de derde keer op rij een groot literatuurevenement georganiseerd voor VMBO-leerlingen, waarbij auteurs, boekontwerpers, performers en illustratoren leerlingen de liefde voor het lezen proberen over te brengen. De museumdocenten gaven workshops rond het verbeelden van maritieme poëzie in korte clips. 360 leerlingen en ruim 20 begeleidende studenten van de Hogeschool van Amsterdam hadden zo een bijzondere dag in het museum.

In samenwerking met de organisatie van de Open Monumentendag in Amsterdam heeft het museum in september nog een klassen dag georganiseerd met als thema restaureren en het relevant maken van oude objecten voor een nieuwe generatie. De dag was vrijwel volgeboekt met leerlingen van groep 7 van diverse Amsterdamse scholen.

Het succesvolle programma *BootKamp* dat de laatste jaren aan het begin van het nieuwe schooljaar, ruim meer dan 1.200 brugklassers trok kon vanwege de Covid-19 maatregelen helaas niet doorgaan.

c. Bibliotheek en informatievragen

De bibliotheek biedt een fysieke ontmoetingsplek voor de conservatoren, fellows, stagiairs en externe onderzoekers. De bibliotheek heeft één van de belangrijkste maritiem-historische collecties ter wereld die van internationaal belang is voor de bestudering van de Nederlandse maritieme geschiedenis. Het Scheepvaartmuseum heeft een aantal grote stappen gezet op het gebied van publiekstoegankelijkheid van de bibliotheek die sinds mei 2017 weer 5 dagen per week geopend is. Dat dit door het publiek gewaardeerd wordt, is overduidelijk in de bezoekcijfers terug te zien.

Aantal aanvragen	Realisatie 2020	Activiteitenplan 2020	Realisatie 2019
Bezoekers en informatievragen Bibliotheek	3.735*	8.000	5.651

** in verband met de museumsluiting vanwege de uitbraak van het coronavirus bedroeg het aantal dagen waarop de bibliotheek was geopend voor publiek slechts 163 dagen (in vergelijking tot 260 in het jaar 2019).*

Een team van 15 vrijwilligers onder leiding van 2 informatiespecialisten draagt zorg voor de openstelling van de bibliotheek, vraagbeantwoording, begeleiden van depotraadplegingen, registratie en aanschaf van nieuwe aanwinsten voor de omvangrijke bibliotheekcollectie.

Door de uitbraak van het coronavirus zijn het museum en de bibliotheek voor een lange periode gesloten geweest voor het publiek. Op vrijdag 13 maart gebeurde dit voor het eerst. De geplande workshops in de bibliotheek voor de Museumweek in april werden afgelast. De presentatie over de koopvaardij in oorlogstijd voor de 4/5-mei viering kon op digitale wijze alsnog doorgang vinden. De digitale vraagbeantwoording en een aantal registratiewerkzaamheden werden vervolgens vanuit huis voortgezet.

In de eerste helft van juni was de bibliotheek vervolgens eerst op afspraak geopend, daarna op doordeweekse dagen te bezoeken van 12-17 uur en vanaf 1 augustus van 10-17 uur. Voorafgaand werd een bibliotheekprotocol opgesteld en werden een aantal voorzorgsmaatregelen getroffen (plaatsing perspex scherm, beperking aantal zitplaatsen, hygiëne-maatregelen) en werd het rooster aangepast met één vaste medewerker en één vrijwilliger achter de balie. In november moest het museum weer twee weken sluiten, en ook met ingang van 15 december is het museum weer dicht. De vaste medewerkers werken zoveel mogelijk vanuit huis en komen af en toe in het museum voor postafhandeling en registratiewerkzaamheden. Vraagbeantwoording per mail en telefoon gaat gewoon door.

Het aantal fysieke bibliotheekgebruikers is ten opzichte van het voorgaande jaar sterk gedaald als gevolg van de museumsluitingen in het voorjaar, november en december. Het cijfer is verder exclusief bezoekers die in het kader van rondleidingen of hun museumbezoek de bibliotheek kort bezoeken. Het bibliotheekbezoek heeft de afgelopen jaren consequent een stijgende lijn laten zien. Het totaal aantal bibliotheekbezoekers kwam uit op 1.801 (2019: 4.391). Er werden 1.914 (2019: 1.888) inhoudelijke vragen beantwoord en 20 raadpleegafspraken (2019: 17) ten behoeve van onderzoek naar de museale bibliotheekcollectie in het depot begeleid.

d. Fellowships en onderzoek

In het kalenderjaar 2020 waren twee fellows actief in Het Scheepvaartmuseum. In het kader van de Prof. J.C.M. Warnsinck Fellowship waren dit Geke Burger en Cora van de Poppe. Maritiem historica Burger deed onderzoek naar een recentelijk verworven manuscript van Salomon Diodati. Deze VOC-ambtenaar schreef in de achttiende eeuw een uitgebreid verhaal over zijn verblijf in Surat en dit

tijdsdocument geeft nieuwe inzichten in de achttiende-eeuwse bedrijfsvoering van de VOC. Taalkundige Van de Poppe onderzocht de talige vormgeving en sociale implicaties van het journaalhouden door Michiel de Ruyter en zijn collega-officieren zoals Jan Corneliszoon Meppel. Tijdens het fellowship richtte zij zich vooral op de expeditie van 1664-1665 tegen de zeerovers in Algiers en de Engelsen in West-Afrika en het Caribisch gebied.

De onderzoeksresultaten worden gepresenteerd in verschillende artikelen en lezingen. De fellows, ook van 2019, presenteerden hun onderzoek daarnaast tijdens de goed bezochte fellowshipsmiddag op 28 februari 2020.

Op 18 januari vond in het museum de zeer geslaagde eerste editie plaats van Vlootschouw, een tweejaarlijks symposium over de maritieme geschiedenis van de Lage Landen. Vlootschouw stelt zich ten doel een ontmoetingsplek te zijn voor iedereen die voeling heeft met het maritieme verleden van Nederland en België. Zo'n 120 professionals, studenten en liefhebbers uit alle mogelijke maritiem-historische disciplines kwamen naar Amsterdam om kennis uit te wisselen en plannen te bespreken voor gezamenlijke projecten, aanvragen of activiteiten. De organisatie was in handen van medewerkers van de Universiteit Leiden, Het Scheepvaartmuseum, het Maritiem Museum Rotterdam, de Erasmus Universiteit Rotterdam, Huygens ING-KNAW, Universiteit Antwerpen en de Vrije Universiteit Amsterdam.

Het symposium werd mede mogelijk gemaakt door financiële bijdragen van de Linschoten Vereniging, de Nederlandse Vereniging voor Zeegeschiedenis, de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, de Stichting Professor van Winter fonds, het Unger-van Brero Fonds en Het Scheepvaartmuseum.

Dankzij de genereuze bijdrage van Stichting Het Meyjes Fonds kon het museum in 2019 een nieuwe wetenschappelijk onderzoeker aanstellen. De eerste Meyjes wetenschappelijk onderzoeker richt zich op de Amsterdamse (houten) scheepsbouw en plaatst deze in een landelijke en internationale context. Met de financiering door het Meyjes Fonds kan deze tijdelijke onderzoeksplaats voor twee dagen in de week worden ingesteld voor de duur van vijf jaar.

Het museum participeert in meerdere onderzoeks- en digitaliseringsprojecten en ondersteunde meerdere NWO-aanvragen van externe wetenschappelijk onderzoekers, waaronder Atlantic Stories (Rijksuniversiteit Groningen), GLOBALISE (Vrije Universiteit Amsterdam) en Zij voeren mee met de VOC (Huygens ING). In de meeste gevallen ondersteunt het museum de aanvragen door het ter beschikking stellen van de collectie en conservatoren voor onderzoeken of door het aanbieden van de mogelijkheid om een pilotproject of symposium in het museum te organiseren. Verder is het museum penvoerder voor een haalbaarheidsstudie voor een digitaal Netwerk Maritieme Bronnen, samen met Huygens ING, Maritiem Museum Rotterdam en het Zuiderzeemuseum.

Het Scheepvaartmuseum hecht grote waarde aan talentontwikkeling en stelt jaarlijks meerdere stageplaatsen ter beschikking aan studenten om ervaring op te doen met een of meer facetten van het inhoudelijk museaal werk. In 2020 waren twee stagiaires werkzaam in het museum en zij verrichtten in samenwerking met o.a. de conservator cartografie onderzoek en assisteerden bij de totstandkoming van een nieuwe publicatie.

4. Doelstelling 3 *Blauwdruk*: Toegankelijk voor een breed publiek

a. Inleiding en doelstelling volgens Blauwdruk

Het Scheepvaartmuseum is toegankelijk voor een breed publiek en zal rond jaarthema's een gelaagde programmering aanbieden.

b. Bezoekersaantallen

Het Scheepvaartmuseum is toegankelijk voor een breed publiek.

	Realisatie 2020	Doelstelling 2020	Realisatie 2019
Aantal bezoekers	111.435	350.000	310.609
Uniek bezoek website	347.462	1.200.000	443.243

In 2020 zijn er 111.435 fysieke bezoekers naar Het Scheepvaartmuseum gekomen, dat is een daling van 64% ten opzichte van 2019. Gedurende de eerste 3 maanden van het jaar was er nog een stijging te zien in de bezoekersaantallen, vooral onder de doelgroepen *culturele liefhebber* en *dagjestoerist* (bijna 6.000 bezoekers meer dan in 2019). In maart was er al een daling te zien in het buitenlands bezoeker als gevolg van de Covid-19 pandemie.

Vanaf 13 maart moest Het Scheepvaartmuseum zijn deuren sluiten om vervolgens op 1 juni weer open te gaan voor bezoekers met online te boeken tijdsloten en een beperkte capaciteit. Gedurende de zomermaanden heeft het museum ongeveer 50-60% van de bezoekersaantallen mogen ontvangen t.o.v. 2019. Dit percentage is helaas gedurende de herfst weer gedaald, gevolgd door wederom een sluiting van het museum; vanaf 5 november (2 weken) en vanaf 14 december.

Gedurende 2020 hebben relatief meer Museumkaarthouders het museum bezocht (30% in 2020 ten opzichte van 17% in 2019), terwijl het aantal buitenlandse bezoekers als gevolg van de pandemie achterbleef (16% in 2020 ten opzichte van 35% in 2019). Helaas is vanaf juni 2020 ca 15% van de tijdsloten die gereserveerd is niet gebruikt.

Ongeveer 33% van de bezoekers komt in de schoolvakanties, vergelijkbaar met afgelopen jaren, terwijl het museum tijdens de belangrijke mei- en kerstvakanties dicht was. Hoogtepunt was de zomervakantie waar het museum op de doelgroep cultuurliefhebber 74% en op de dagjestoerist 97% t.o.v. 2019 realiseerde.

Aantal bezoekers per doelgroep				
	2019	2020	% van totaal	% verschil t.o.v. 2019
Internationale toerist	107.401	17.873	16%	-83%
Cultuurliefhebber	78.627	43.204	39%	-45%
Dagjestoerist	49.552	27.751	25%	-44%
Educatie	45.656	14.547	13%	-68%
Evenement/museum bezoeker	28.597	7.670	7%	-73%
Professional	776	390	0%	-50%
Totaal	310.609	111.435	100%	-64%

c. Online gebruik

Aantal bezoekers - Website	2019	2020	Verskil in %
Aantal bezoeken website (sessies)	579.871	458.362	-21%
Aantal unieke bezoekers website	443.243	347.462	-22%

Door Covid-19 was er een daling in het aantal fysieke bezoekers aan het museum en bezochten dus ook minder bezoekers de website als voorbereiding op een fysiek bezoek. Wel is het aantal online bezoeken gestegen als gevolg van het beschikbaar maken van verschillende onlineactiviteiten gedurende de lockdowns, zoals:

Het Scheepvaartmuseum ligt voor pampus

Het online platform *Het Scheepvaartmuseum ligt voor Pampus* geeft de bezoeker de mogelijkheid om Het Scheepvaartmuseum en de collectie vanuit huis te beleven met video's, podcasts, kinderactiviteiten, rondleidingen door de fototentoonstelling, minicolleges, meekijken met de dokbeurt van het VOC-schip Amsterdam, de mogelijkheid om de VR-tijdreis thuis te beleven, duurzame recepten van de chef-kok van het museum en vlogs door museumgidsen. In een serie vlogs vertellen zij op geheel eigen wijze over interessante onderwerpen uit het museum. Gedurende de eerste museumsluiting startte het museum met deze speciale pagina's die in de periode maart – juni ongeveer 30.000 keer bezocht zijn door ca 25.000 unieke paginabezoekers. Het gemiddelde aantal bezochte pagina's per sessie is toegenomen met 28% (van 2,5 naar 3,2), net als de gemiddelde sessieduur (+17% van 1:36 naar 1:53 minuut).

Daarnaast:

- Door verschillende inhoudelijke artikelen zijn pagina's over de collectie 20,4% meer bezocht;
- De publicaties over de restauratie van het VOC-schip zorgden voor 45% meer bezoekers aan deze pagina's dan in 2019;

In 2019 en 2020 lag de focus op berichtgeving via Instagram. De groei op dit platform van de afgelopen jaren heeft zich doorgezet in 2020. Facebook en Twitter kenden een vergelijkbare groei als in 2019.

Aantal volgers	2019	2020	% t.o.v. 2019
Facebook	13.804	14.478	+ 5%
Twitter	10.437	10.679	+ 2%
Instagram	4.622	5.704	+23%
LinkedIn	2.771	3.608	+ 30%

d. Publieksprogrammering

Voor verschillende doelgroepen was er een uitgebreid (online) activiteitenprogramma gepland voor de schoolvakanties en rondom de tentoonstellingen *Rijzend Water*, *Strijd om het IJs* en *Engelen van de zee*. Door de lange periodes van sluiting en de maatregelen na heropening om activiteiten veilig aan te kunnen bieden heeft het museum een groot aantal geplande activiteiten zien vervallen, opnieuw ontwikkeld of aangepast naar een online alternatief. Veel grote evenementen konden in 2020 niet doorgaan waaronder de Canal Parade, de Nationale Museumweek en de Museumnacht Amsterdam.

Verhoudingsgewijs is in 2020 door de Coronabeperkingen bewust veel meer programmering aangeboden voor de doelgroep 'huishouden/ gezin'.

	realisatie aantal activiteiten	realisatie bereik activiteiten
Gezinnen	398	16.100
Individuele bezoekers (zonder kind)	58	2.645
Voor jong en oud	59	12.665
Totaal	515	31.410

*de aantallen rondleidingen bij commerciële activiteiten zijn hierin niet opgenomen

Inzet op een breed publiek

In januari en februari startte een breed programma voor verschillende doelgroepen.

Zo organiseerde het museum begeleid museumbezoek voor de cliënten van zorginstelling *Cordaan*, een uitgebreid programma voor ouders en kinderen tijdens de onderwijsstakingen op 30 en 31 januari en een groot familieweekend rondom *Strijd om het IJs* en *Rijzend Water* in samenwerking met de BankGiro Loterij en NEMO. Een drukbezocht weekend, en voor het eerst gericht op de doelgroep families met kinderen. Er was veel aandacht voor de tijdelijke tentoonstellingen met onder meer speedrondleidingen, workshops en een bezoek aan de ijsbreker *Christiaan Brunings*.

Met partner *Theaterkantoor* ontwikkelde en produceerde het museum de wereldprimeur van het eerste *Kids Canto Ostinato* concert. Ruim 350 kinderen en ouders luisterden in horizontale positie op het Open Plein naar *Canto Ostinato* van Simeon ten Holt, uitgevoerd door Sandra en Jeroen van Veen. Naar aanleiding van het succes (zowel in mediabereik als in hoge waardering van het publiek) wordt in 2021 een tweede editie georganiseerd.

De voorjaarsvakantie stond in het teken van het terugkerende familiethema *Anders kijken*. Speciale aandacht was hierbij voor het *VOC-schip Amsterdam*. Familievertellers belichtten de verschillende verhalen die het schip vertelt. Met daarnaast familierondleidingen, workshops, een tekenprogramma onder de sterrenhemel van het Open Plein en een speciale poppenkastvoorstelling voor de allerkleinsten. Deze vakantie zorgde voor een stijging van 15% t.o.v. de bezoekersaantallen in 2019.

Het thema duurzaamheid bleef in terugkerende publieksprogrammering op de agenda staan. In de noordvleugel is de interactieve ruimte ingericht voor een verdiepingsprogramma bij *Rijzend Water*. Net als in 2019 ligt de focus in deze ruimte op hoe wij zelf omgaan met klimaatverandering. Samen met *Waterschap Amstel, Gooi en Vecht* en *Amsterdam Rainproof* werd gekeken hoe de stad Amsterdam omgaat met water en konden bezoekers reactie- en inspiratiekaarten achterlaten.

Ook de aankomende beleidsperiode wordt per tentoonstelling en inspelend op de actualiteit samengewerkt met relevante programmapartners zoals debatcentrum De Balie, Pakhuis de Zwijger en NiNsee.

Voor de deelnemers aan de BankGiro Loterij is in het najaar een live online rondleiding door de tentoonstellingen *Rijzend Water* en *Engelen van de zee* verzorgd door fotograaf Kadir van Lohuizen en de conservator fotografie & film. Ook tijdens de Uitmarkt en de Nationale Museumweek is een onlineprogramma gerealiseerd.

Het Scheepvaartmuseum volgt de Nederlandse richtlijnen van het RIVM en met het protocol van de Museumvereniging "Veilig Samen Uit" kon het museum aan het begin van de zomer weer open. In de zomervakantie ontwikkelde het museum het nieuwe zomerprogramma *op thuisvakantie*; een programma over vakantie en reizen. De veilige haven die Het Scheepvaartmuseum bood was een groot succes.

Als nieuw product is een *kijk-en-doe-waaier* ontwikkeld; een serie opdrachtkaarten in de vorm van een tocht door het museum. De kaarten bieden een verdieping op de museumcollectie; kinderen kunnen de opdrachten zonder begeleiding uitvoeren en het geeft bezoekers zo de mogelijkheid om onderling afstand te houden. De *kijk-en-doe-waaier* is gedurende de zomervakantie getest en zal in 2021 onderdeel zijn van het vaste aanbod.

Het herfstvakantieprogramma trok minder bezoekers maar werd met een rapportcijfer 8 zeer goed gewaardeerd.

Door de museumsluiting in het najaar is de jaarlijkse drukbezochte intocht van Sint-Nicolaas op een alternatieve manier georganiseerd, namelijk geheel zonder publiek, als een live-tv-uitzending vanuit het museum, in samenwerking met AT5. Ook de geplande kerstvakantieprogrammering moest door sluiting van het museum worden aangepast naar online programmering.

Voor de tentoonstelling *Engelen van de zee* is in december in samenwerking met platform *Unseen* een speciaal activiteitenweekend georganiseerd met kleinschalige programma's, deels ook online.

Dit jaar was er ruimte voor experimentele publieksprogrammering waarin de zoektocht naar een meerstemmig verhaal over onze collectie centraal staat. Onder leiding van cultureel historicus Jennifer Tosch en theatermaker Katy Streek is de theatrale stadswandeling *Future for the Past* ontstaan, die het publiek meeneemt vanaf Het Joods Historisch Museum, langs de Hortus Botanicus, naar Het Scheepvaartmuseum. Op die locaties en langs die route ontdekt het publiek verborgen verhalen over ons gedeelde verleden: Een reis door de tijd naar het gezamenlijke koloniale verleden van Nederland en Zuid-Afrika

Tenslotte was er juist in dit moeilijke jaar ook een unieke kans om een aantal spectaculaire gastschepen uit te nodigen die normaal gesproken de wereld rondreizen. De goede relatie met de gemeente Amsterdam maakte het mogelijk dat de Clipper Stad Amsterdam gedurende enkele maanden als gastschip aan de museumsteiger lag. In oktober kwam ook de bark Europa naar het museum. Beide bijzondere schepen trokken veel bezoekers.

Samenwerkingen

Het Scheepvaartmuseum staat in nauw contact met de buurt en zijn grote maritiem-historische geschiedenis. Ook het contact met de wijk Kattenburg rondom het museum met veel nieuwe bewoners en een veranderende bevolkingssamenstelling is belangrijk.

Het Scheepvaartmuseum is voorzitter van Expeditie Oosterdok, waar 13 culturele instellingen en 30 bedrijven bij zijn aangesloten. Dit netwerk organiseert gezamenlijk buurtactiviteiten waaronder de Amsterdamse Waterspelen en een zomerkamp voor kinderen met minder perspectief op vakantie.

In samenwerking met de Plantagebuurt is bij de Bankgiro Loterij een subsidieaanvraag ingediend voor de realisatie van een duurzame verbinding over water tussen de verschillende culturele instelling, de zogenaamde 'cultuurferry'.

Speciale aandacht wordt gegeven aan samenwerkingen rondom het varend erfgoed. Het Scheepvaartmuseum draagt het varend erfgoed buiten de museummuren een warm hart toe en werkt hiervoor samen met Maritiem Museum Rotterdam en Zuiderzeemuseum Enkhuizen. Samen met deze partijen agendaert het museum het belang van behoud en bescherming van de schepen, het vastleggen van het immaterieel erfgoed dat daarbij hoort en het beleid op lange termijn om het voortbestaan van historische schepen en de bijbehorende cultuur veilig te stellen. Sinds 2018 organiseert het museum jaarlijks de opening van het vaarseizoen om zo het belang van varend erfgoed en het plezier van het varen aan een breed publiek van maritieme liefhebbers maar ook aan families met kinderen mee te geven.

5. Doelstelling 4 *Blauwdruk*: Financieel gezonde organisatie

a. Inleiding en doelstelling volgens Blauwdruk

Het Scheepvaartmuseum voert een financieel gezond beleid door het genereren van voldoende eigen inkomsten; een groeiende inkomstenstroom per bezoeker en het werven van fondsen- en sponsorinkomsten. Daarnaast ligt de nadruk op het zorgdragen voor voldoende reserves, een goede solvabiliteit en liquiditeit.

Cultureel ondernemerschap	Realisatie 2020	Activiteiten plan 2020	Realisatie 2019
Percentage eigen inkomsten	55%	60%	61%
Museale activiteiten als onderdeel van evenementen*	nb	40%	43%

**Door de sterke afname in het aantal evenementen in is het percentage museale activiteiten niet representatief.*

b. Toelichting op de financiële resultaten

Het bedrijfsmodel van Het Scheepvaartmuseum is gebaseerd op verschillende inkomensstromen bestaande uit publieksinkomsten en subsidies voor het activiteitenplan, behoud en beheer van de collectie en voor beheer van het gebouw. Daarnaast werft Het Scheepvaartmuseum fondsen, (bedrijfs-)sponsors en heeft het belangrijke samenwerkingspartners zoals de BankGiro Loterij.

Als gevolg van de Covid-19 pandemie en de verplichte sluitingen van het museum en beperking van de bezoekerscapaciteit zijn de bezoekersaantallen en publieksinkomsten in 2020 sterk gedaald (-66% t.o.v. 2019). De opbrengst per verkocht kaartje is lager dan in 2019, mede als gevolg van veel minder buitenlandse bezoekers. Wel is te zien dat veel meer bezoekers bereid zijn om door middel van een donatie een extra bijdrage te leveren.

Het Scheepvaartmuseum ontvangt subsidies van het ministerie van OCW voor de verschillende activiteiten (publieksactiviteiten, beheer van collectie- en gebouwbeheer). De jaarrekening bevat de resultaatsverantwoording van deze afzonderlijke activiteiten, waarbij de kosten en baten zijn toegerekend aan de verschillende activiteiten door middel van een kostenplaatssystematiek. In 2020 heeft het museum een extra bijdrage van OCW ontvangen van €1,3m, deze is verantwoord als onderdeel van de incidentele publieke subsidies.

De BankGiro Loterij was ook in 2020 een van de belangrijkste partners van Het Scheepvaartmuseum. Het museum ontving de jaarlijkse bijdrage van €400.000, een uitkering uit de geoormerkte loten (circa € 60.000) en inkomsten via de BGL vip-kaart. Verschillende partners waaronder Het Compagnie Fonds, de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum, het Mondriaanfonds en Vereniging Rembrandt, hebben bijgedragen aan de aankoop van de Van de Velde wandtapijten in januari 2020 (een aankoop van €2,1m). Daarnaast heeft het museum in samenwerking met Het Havenbedrijf en SIVN, met financiële bijdragen van respectievelijk €350.000 en €50.000 in 2020 de nieuwe tentoonstelling *Amsterdam Havenstad* gerealiseerd.

Het museum streeft ernaar om gasten die deelnemen aan commerciële evenementen zoveel mogelijk kennis te laten maken met het museum. Als gevolg van Covid-19 is een groot aantal commerciële evenementen niet doorgegaan, maar toch zijn veel mensen bereikt door het geven van online rondleidingen, door het streamen van verschillende concerten vanuit het museum en door het museum decor te laten zijn van verschillende televisieprogramma's.

De personeelskosten zijn gedaald als gevolg van de ontvangen generieke steunmaatregelen vanuit de overheid (NOW-uitkeringen van €238.000), lagere inhuur van publieksmedewerkers en bewaking en het niet (opnieuw) invullen van verschillende posities. De uitgaven aan aankopen zijn flink gestegen in 2020 door de eerdergenoemde aankoop van de *Van de Velde wandtapijten*.

De daling in overige lasten is het gevolg van minder uitgaven aan tentoonstellingen volgend op het uitstellen van de *Van de Velde* tentoonstelling naar 2021 (oorspronkelijk gepland voor najaar 2020). Ook zijn er verschillende kosten beperkt als gevolg van de sluitingen en tegenvallende publieksinkomsten.

c. Financiële positie

In 2020 is een resultaat voor resultaatbestemming gerealiseerd van € 656.616. Een deel van de kosten wordt toegeschreven aan het bestemmingsfonds Brandveiligheid Depot en de bestemmingsreserve Herstel –en Innovatie. Dit is een deel van de extra bijdrage van OCW, waarvan in de komende jaren een aantal initiatieven betaald worden die zijn ontwikkeld om het museum wendbaarder en weerbaarder te maken. Zo investeert het museum bijvoorbeeld in het ontwikkelen van programma's op locatie, het verzorgen van online onderwijsprogramma's en het op afstand kunnen monitoren en besturen van het collectieklimaatstelsel.

Het restant van het resultaat, €553.129, wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Hierdoor stijgt de algemene reserve van €4,0m per jaareinde 2019 naar €4,6m per jaareinde 2020. Het totale eigen vermogen blijft ruim boven de tussen musea afgesproken norm voor het weerstandsvermogen. Deze norm definieert het weerstandsvermogen als het hoogste van:

- Het eigen vermogen dat nodig is om op de korte en middellange termijn tegenvallers in de exploitatie op te vangen;
- Het eigen vermogen dat op de langere termijn nodig is om te voldoen aan de kapitaalbehoefte van de instelling.

Het weerstandsvermogen van het museum op basis van deze definitie bedraagt ca. €1 miljoen, het totale eigen vermogen per jaareinde 2020 bedroeg €5,7 miljoen.

d. Duurzame huisvesting

Het Scheepvaartmuseum wil maatschappelijk verantwoord ondernemen om de ecologische voetafdruk te verkleinen. Water heeft ons voorspoed gebracht, maar vormt door de klimaatcrisis ook een bedreiging. Het Scheepvaartmuseum staat voor dit verhaal en wil mensen inspireren door het perspectief van duurzaamheid mee te nemen in de activiteiten. Een duurzame bedrijfsvoering draagt bij om de eigen voetafdruk te reduceren en kan daarbij zelfs een eco-positieve bijdrage leveren.

Voor het verduurzamen van de gebouwen en installaties is een meerjarig programma met deelprojecten opgestart. Voor het onderdeel huisvesting ligt de focus op energiebesparing, optimalisering van de inregeling van de installaties en het onderzoeken van innovatieve oplossingen. In 2020 is een duurzaamheidsscan uitgevoerd om op basis van 130 mogelijke maatregelen te beoordelen welke stappen gezet kunnen worden. De uitkomsten worden verwerkt in een duurzaam Meerjaren Onderhouds- en Investeringsplan. Daarnaast is het BREEAM In-Use certificaat Musea op het onderdeel Asset succesvol opnieuw gecertificeerd.

Meerjarig Onderhouds- en Investeringsplan

In 2019 is het Meerjarig Onderhoud- en Investeringsplan (MJOP) geüpdate en gedeeld met OCW. Dit plan vormde de basis voor de uitgaven aan de huisvesting in 2020. De onttrekkingen wegens investeringen zijn flink lager dan vorig jaar door de verbouwingen van enkele tentoonstellingszalen in 2019. Gedurende 2020 zijn onder andere de volgende grote vervangingsinvesteringen gedaan of in opdracht gegeven: vernieuwing bronleiding WKO-installatie, aanpassing klimaatinstallaties tentoonstellingszalen, vervanging regelkasten, aanbrengen frequentieregelaars op luchtbehandelingskasten, aanbrengen voorzetramen bij verschillende museumzalen en een uitbreiding van opslagruimtes voor ICT en TD (technische dienst)-doeleinden. Meerdere investeringen zijn vanuit duurzaamheidsdoelstellingen gedaan en hebben direct effect op het energieverbruik. De onderhoudsuitgaven (vooral uitgevoerd in de periodes dat het museum moest sluiten) bestaan o.a. uit de volgende grote projecten: schilderwerkzaamheden van wanden en kozijnen, onderhoud aan de noodstroomvoorziening, renovatie stalen trapconstructies en coating van de vloeren in de kelder. Uit reeds ontvangen vergoedingen zijn o.a. de volgende projecten uitgevoerd: optimaliseren regeling WKO-installatie, vernieuwing vloeren Havententoonstelling, upgrade CCTV (beveiligingscamera's), verbeteren luchtbehandeling kelderruimtes en aanpassen dakconstructie ter voorkoming van lekkages.

e. Risicobeheersing

Risicomanagement is een integraal onderdeel van het gevoerde beleid en is opgenomen in de jaarplanning. Risico's worden onderverdeeld in de onderwerpen publiek en overige stakeholders, collectie/presentatie, huisvesting/veiligheid, ICT/toegangsbeveiliging, personeel/organisatie, financieel/fiscaal.

De directie is goed op de hoogte van de belangrijkste risico's en onzekerheden binnen de branche en ziet erop toe dat de interne risicomanagements- en controlesystemen, waarmee binnen de organisatie brede risico's worden beheerst, adequaat werken. Financiële risico's zijn vastgelegd in de

managementinformatie en worden periodiek geanalyseerd waarna de strategie eventueel wordt bijgesteld.

De grootste risico's van de organisatie zijn:

1. Tegenvallende bezoekersaantallen en/of teruglopende inkomsten, waardoor de financiële resultaten en positie worden verzwakt. De belangrijkste mitigerende maatregelen die Het Scheepvaartmuseum hiervoor treft zijn:
 - Het viermaal per jaar opstellen van een (herijkte) resultaat- en liquiditeitsprognose. Deze prognose en de mogelijke acties die hieruit voortvloeien worden besproken met de auditcommissie en de raad van toezicht;
 - Het aanpassen van de organisatie aan veranderde omstandigheden, zoals het aanpassen van openingstijden, verminderen van operationele budgetten en in gesprek gaan met leveranciers over de af te nemen diensten;
 - Bij tegenvallende inkomsten van sponsors en/of fondsen worden de projecten waarvoor wordt geworven opnieuw beoordeeld op uitvoerbaarheid, worden projecten met minder kosten uitgevoerd of worden andere inkomstenbronnen aangewend waar mogelijk;
 - Kredietwaardigheid van leveranciers en samenwerkingspartners worden gecheckt en afspraken over de timing van betalingen aangescherpt;
 - De buffer voor risico en continuïteit in stand houden.
2. Onvoldoende bestendige subsidie-inkomsten ter dekking van de beheers- en onderhoudskosten van het museumgebouw en depot over de lange termijn.

De verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud van de huisvesting is per 1 januari 2017 overgedragen aan Het Scheepvaartmuseum in het kader van de Erfgoedwet. Voor subsidie van de meerjarige onderhoudsplanning is het museum afhankelijk van de subsidie van het Rijk. De belangrijkste mitigerende maatregelen die Het Scheepvaartmuseum hiervoor treft zijn:

 - Het meerjarig onderhoudsplan is geüpdatet in 2019 en geverifieerd door middel van inspecties van deskundige externe partijen;
 - Het museum doorloopt (Europese) aanbestedingen van contracten om het onderhoudsplan te kunnen uitvoeren;
 - Met de grote leveranciers vinden periodieke evaluatie- en coördinatiesessies plaats, waarin ook ruimte is voor het opzetten van duurzame ontwikkelplannen.
3. Het eventueel openstellen van het Marine terrein voor het publiek kan resulteren in een beveiligingsrisico voor het depotgebouw. Het depotgebouw bevindt zich momenteel op het zwaarbewaakte defensie terrein. Indien het gebied rond het depotgebouw openbaar toegankelijk wordt gemaakt, ontstaat er een veiligheidsrisico voor het gebouw en de collectie. De belangrijkste mitigerende maatregelen die Het Scheepvaartmuseum hiervoor treft zijn:
 - Het museum blijft zoveel mogelijk op de hoogte van de laatste ontwikkelingen in dit dossier en evalueert de impact van de scenario's op het museum;
 - Eventuele extra beveiligingsmaatregelen, zoals het plaatsen van een hekwerk rond het gebouw, worden overwogen bij de verschillende scenario's.

6. Doelstelling 5 *Blauwdruk*: Inspirerende en motiverende werkgever

a. Inleiding en doelstelling volgens Blauwdruk

Het Scheepvaartmuseum heeft zich ten doel gesteld een inspirerende en motiverende werkgever te zijn. Het jaar 2020 bracht op dit gebied volledig nieuwe uitdagingen. De maatregelen met betrekking tot de coronacrisis heeft het museum gedwongen om in een hoog tempo een volledig nieuwe manier van werken te ontdekken.

Na de eerste paar maanden van sluiting en thuiswerken is er een Covid-19 pulse uitgezet; een korte vragenlijst om te achterhalen hoe het werken in de nieuwe situatie ervaren wordt door de medewerkers. Er kwamen veel complimenten voor de snelle en zorgvuldige manier van handelen en communiceren vanuit de organisatie. De maandelijkse digitale medewerkersbijeenkomsten worden enorm gewaardeerd, zeker in combinatie met het intranet waar veel informatie wordt uitgewisseld. Naast complimenten voor het management wordt ook de samenwerking, inzet en betrokkenheid van collega's genoemd als troespunt.

Verbeterpunten die uit de vragenlijst naar voren kwamen betreft de behoefte naar concrete informatie over de impact voor de toekomst, betere afstemming over werkdruk (wat wordt er van medewerkers verwacht in deze bijzondere situatie) en meer mogelijkheden om als team in contact te blijven.

b. Organisatiestructuur

In 2020 is de organisatiestructuur van het museum aangepast. Na het vertrek van de directeur museale zaken begin 2020 is ervoor gekozen om verder te gaan met één directeur en de lagen daaronder te verdelen in vier clusters. Het cluster Collecties, het cluster Programma en Publiek, het cluster Bedrijfsvoering en het cluster Commerciële Zaken. Ieder cluster heeft een eigen hoofd en samen met de hoofden van de stafafdelingen vormen zij het managementteam.

De overlegstructuur blijft naast het managementoverleg bestaan uit een breed managementoverleg, een tentoonstellingsoverleg en een programmacommissie. De strategie voor het museum wordt in deze overleggen vormgegeven. Op deze manier kan een brede groep medewerkers meedenken over de richting van het museum en diverse thema's met elkaar bespreken.

De projectorganisatie die in 2019 opnieuw is opgezet begint steeds beter ingebed te raken in de organisatie. Mede hierdoor is het de organisatie gelukt om ook in coronatijd diverse projecten succesvol te voltooien.

Helaas heeft het museum gedurende het jaar ook op meerdere plaatsen in de organisatie afscheid moeten nemen van collega's. Door sluitingen van het museum en het teruglopende aantal bezoekers in dit coronajaar, was dit onvermijdelijk.

c. Ziekteverzuim

Het Scheepvaartmuseum voert een actief en preventief verzuimbeleid. Het verzuimpercentage is in 2020 voor het eerst aanzienlijk gedaald en bedraagt dit jaar 2,8%, waar dit eerdere jaren steeds rond 5,8% was. Een exact verklaring hiervoor is lastig te geven. Een aantal van de medewerkers die een groot deel van het percentage voor hun rekening nemen, is in 2020 uit dienst gegaan of hersteld. Daarnaast bestaat het vermoeden dat de drempel voor een ziekmelding hoger is door de coronasituatie. Het thuiswerken heeft vermoedelijk ook een positieve bijdrage geleverd. Medewerkers met lichte klachten werken thuis wellicht makkelijker door dan wanneer zij naar kantoor komen.

Een aantal cijfers:

- 46% van alle medewerkers heeft zich dit jaar minimaal één keer ziekgemeld.
- 8% van de verzuimende medewerkers deed dit drie keer of vaker, dit valt onder frequent verzuim.
- 5% van de verzuimende medewerker was langer dan 4 weken ziek, dit valt onder langdurend verzuim. 55% van het totaal aantal verzuimuren wordt veroorzaakt door langdurend verzuim.

Er wordt goed contact onderhouden met de collega's die langdurend verzuimen, zowel door de leidinggevende als door de afdeling HR. Daarnaast worden zij begeleid door de arbodienst. Door corona moest dit contact afgelopen jaar grotendeel op afstand worden onderhouden.

Medewerkers die frequent kort verzuimen worden opgeroepen voor een verzuimgesprek met de leidinggevende en HR. In deze gesprekken wordt met de medewerker besproken wat er samen gedaan kan worden om het verzuim te verminderen.

Hoewel de verzuimcijfers over 2020 er goed uitzien, is dit wel een thema dat de komende periode veel aandacht nodig heeft. De werkdruk is hoger dan ooit doordat er minder mensen in dienst zijn en omdat in veel gevallen het werk op dit moment gecombineerd moet worden met de opvang van kinderen en thuisonderwijs. Daarnaast missen collega's het echte contact met elkaar. Juist dit contact draagt ook bij aan een gezonde werkomgeving.

d. Personeelsontwikkeling

Jaarlijks is er een opleidingsbudget beschikbaar om medewerkers te ondersteunen bij hun professionele en persoonlijke ontwikkeling. De wensen en behoeften op dit gebied worden besproken met de leidinggevende tijdens de jaargesprekken.

De plannen voor opleidingen en cursussen zijn in 2020 door de coronacrisis in veel gevallen op een laag pitje komen te staan. Veel fysieke trainingen konden geen doorgang vinden en zijn uitgesteld tot een later moment. Wel is in maart 2020 geïnvesteerd in de lancering van een online opleidingsplatform, GoodHabit. Via dit platform zijn meer dan 145 verschillende opleidingen beschikbaar voor alle medewerkers van Het Scheepvaartmuseum. Inmiddels zijn er in totaal 37 opleidingen succesvol afgerond en zien we nu tijdens de sluiting van het museum weer een toenemend aantal collega's dat een opleiding start. Met stip bovenaan staat de cursus Excel, maar ook Design Thinking en Je Vooroordelen De Baas zijn populair.

Het Scheepvaartmuseum vindt het belangrijk om medewerkers, indien mogelijk, de kans te geven om intern door te groeien en zo een volgende stap in hun carrière te maken. Ook in 2020 is een aantal medewerkers succesvol doorgestroomd naar een nieuwe functie binnen het museum. Een goed voorbeeld hiervan is het intern vervullen van de twee nieuwe clusterhoofden. Jeroen van der Vliet is het clusterhoofd Collecties en Eefje Valkema is het clusterhoofd Programma en Publiek.

e. Code Culturele Diversiteit

Het afgelopen jaar heeft het museum qua personeelsbestand weinig kunnen sturen op diversiteit. Er is een minimaal aantal vacatures vervuld en het museum heeft van meerdere collega's ongewild afscheid moeten nemen.

Eind 2020 had ongeveer 15% van de medewerkers een (gedeeltelijk) niet-Nederlandse achtergrond. Dit is een daling ten opzichte van 2019. De afgelopen jaren nam de diversiteit van het personeelsbestand juist toe. Helaas zijn in 2020 noodgedwongen veel tijdelijke contracten niet verlengd. Dit betrof relatief gezien veel collega's met een cultureel diverse achtergrond, omdat juist zij nog wat korter in dienst waren. Hierdoor doet het museum op het gebied van culturele diversiteit gedwongen weer een stap terug.

De verdeling van mannen en vrouwen in het museum is al jaren redelijk goed in evenwicht. Eind 2020 was de verhouding 45% man en 55% vrouw. Ook op andere gebieden van diversiteit (opleidingsniveau, leeftijd, geaardheid, etc.) is er een mooie verdeling binnen het museum.

Om ervoor te zorgen dat iedereen zich thuis voelt in het museum wordt met regelmaat aandacht aan dit onderwerp besteed. In oktober 2020 is een bijeenkomst georganiseerd onder leiding van Rachid Berragiy van de Behr Groep. Medewerkers konden zich aanmelden voor deze bijeenkomst waarin met elkaar een open gesprek werd gevoerd over wat diversiteit en inclusie aan de ene kant voor het museum betekent en aan de andere kant voor medewerkers individueel. De samenstelling van de groep was erg divers. Naast de algemeen directeur waren er deelnemers van de meest uiteenlopende afdelingen en functieniveaus. Een gesprek dat in 2021 een vervolg zal krijgen.

Om diversiteit en inclusie beter te borgen in de organisatie en ervoor te zorgen dat de komende jaren de ambities op dit vlak worden verwezenlijkt, zal begin 2021 een Hoofd Educatie en Inclusie worden aangenomen. Deze nieuwe collega zal tevens voorzitter worden van de reeds bestaande werkgroep Inclusie.

f. Fair Practice Code

De Fair Practice Code is een gedragscode voor ondernemen en werken in de kunst-, cultuur- en creatieve industrie en vormt een aanvulling op de Governance Code Cultuur en de Code Culturele Diversiteit.

Het museum biedt goede arbeidsvoorwaarden en zorgt dat het beloningsbeleid aansluit bij de bepalingen daarover in de Fair Practice Code. Dit geldt ook voor (kunst-) opdrachten vanuit het museum aan makers/kunstenaars, freelancers en externe projectmedewerkers.

De speerpunten uit de Fair Practice Code heeft Het Scheepvaartmuseum o.a. op onderstaande manieren verwerkt in het HR-beleid:

- *Solidariteit:*

Functies binnen het museum zijn gekoppeld aan de loonschalen binnen de geldende cao. Voor de schaalindeling wordt gebruik gemaakt van de beschikbare handboeken met referentiefuncties van de branche en bij twijfel vindt een officiële weging plaats via de AWWN. De directiefunctie is bovenschallig ingedeeld. Voor dit salaris is een benchmark opgesteld met vergelijkbare instellingen en valt binnen de WNT gestelde kaders.

Het museum werkt uitsluitend met vrijwilligers in de bibliotheek en op het Stoomschip de Christiaan Brunings. Alle andere functies betreffen betaalde arbeidsplaatsen. Stages, met bijbehorende stagevergoeding, biedt het museum uitsluitend aan studenten aan die zijn ingeschreven bij een onderwijsinstelling.

- *Transparantie:*

Het museum deelt haar kennis en expertise. Verschillende afdelingshoofden nemen deel aan werkgroepen in zowel Amsterdam als op landelijk niveau, waar kennisdeling het doel is.

- *Duurzaamheid:*

Zoals beschreven bij punt c en d is er veel aandacht voor duurzame inzetbaarheid van de medewerkers. Naast een actief verzuimbeleid waarmee het museum mentale en fysieke overbelasting zoveel mogelijk voorkomt, investeert de afdeling HR ook in het potentieel en de ontwikkeling van de medewerkers.

7. Overige onderwerpen

a. Raad van Toezicht en bestuur

Voor Het Scheepvaartmuseum ligt de komende jaren de focus o.a. op digitalisering, kennisoverdracht en het bereiken van nieuwe doelgroepen. Voor uitbreiding van de raad is in 2020 derhalve gezocht naar een kandidaat met een achtergrond in educatie en/of publieksparticipatie en affiniteit met digitale media.

Daarnaast heeft de raad bij de selectie van de kandidaten gekeken naar kandidaten die met een andere culturele achtergrond iets kunnen toevoegen aan de diversiteit van de raad.

De raad heeft de heer A. (Alvin) Williams als kandidaat voorgedragen.

De heer Williams heeft met zijn eigen bureau een indrukwekkende lijst van grote producties geleid en is betrokken bij vele evenementen met een groot maatschappelijk en cultureel belang. De raad is ervan overtuigd dat de heer Williams vanuit zijn ervaring waar het gaat om de inzet van nieuwe media, techniek en innovatie, een goed klankbord kan zijn voor de algemeen directeur en de leden van de raad.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCW) is, conform de opgenomen bepaling om OCW te horen bij een voorgenomen benoeming, over dit voornemen geïnformeerd en heeft hier met instemming op gereageerd.

Ook de ondernemingsraad is gehoord in deze benoeming en is positief.

De samenstelling van de raad in 2020 ziet er als volgt uit:

Samenstelling en rooster van aftreden raad van toezicht in 2020			
	Benoeming	Herbenoeming	Aftreden
Dhr. M.J.M. Borsboom, Vice-admiraal B.D, voorzitter	2013	2017	2021
Dhr. Ir. A.J.M. Valk CBE, vicevoorzitter	2014	2018	2022
Leden:			
Dhr. Ir. I.M Kalisvaart MBA, lid auditcommissie en voorzitter gebouwencommissie	2017	2021	2025
Mw. Drs. E. Ansenk, contactpersoon voor ondernemingsraad en lid gebouwencommissie	2017	2021	2025
Mw. Ir. T. Menssen, voorzitter auditcommissie	2018	2022	2026
Dhr. A. Williams	2020	2024	2028

Het bestuur van de Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum bestaat uit één lid met de functietitel van algemeen directeur; dhr. M.(Michael) Huijser. Voor de informatie inzake de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen (WNT) verwijzen wij naar de sectie van dit verslag met de toelichting op de resultatenrekening.

De directie van Het Scheepvaartmuseum bestaat uit de algemeen directeur Michael Huijser en directeur museale zaken mevr. V. (Vera) Carasso. Mevrouw Carasso is per 1 maart 2020 uit dienst getreden. De positie van directeur museale zaken is in 2020 niet ingevuld, maar opgevangen met een aanpassing in de organisatiestructuur waarbij het cluster museale zaken is opgesplitst in een cluster Collecties en een cluster Programma & Publiek, beiden met een clusterhoofd.

De raad vergaderde ook in 2020 volgens een vaste jaarlijkse planning- en control cyclus, waarin zijn opgenomen de vergaderingen met de auditcommissie, de gebouwencommissie en de ondernemingsraad.

Jaarlijks bespreekt de raad van toezicht het functioneren van de directeur-bestuurder. Er heeft ook in 2020 aan het einde van het jaar een beoordelingsgesprek plaatsgevonden met de algemeen directeur, de voorzitter en vicevoorzitter van de raad.

Onderstaande onderwerpen staan jaarlijks op de agenda:

- januari: startvergadering van de raad, vaststellen van de jaarplanning
- maart: jaarrekening en accountantsverslag
- mei: tweedaagse, strategie, meerjarenplan, governance en zelfevaluatie van de raad
- juli: prognose, managementrapportage
- november: begroting en managementletter

Voorafgaand aan een raad van toezichtvergadering komt de raad een half uur alleen bij elkaar.

Daarna volgt een presentatie en/of kennismaking met een (nieuw in dienst getreden) lid van het managementteam. Ook bij dit onderdeel is de directie niet aanwezig.

De huidige Coronacrisis en de impact op de positie van Het Scheepvaartmuseum en zijn plannen voor de toekomst vormden in 2020 de grootste uitdaging, ook voor de raad.

Bovengenoemde jaarplanning en de belangrijkste onderwerpen voor 2020, zijnde een aanpassing in de fondsenwervingsstrategie en het schrijven van een nieuw activiteitenplan voor de cultuurperiode 2021-2024, moest worden aangepast na de eerste sluiting van het museum in maart. Het calamiteitenteam van het museum kwam in deze periode wekelijks bij elkaar en heeft de voorzitter van de raad direct bijgepraat over de situatie rondom de Coronacrisis en de sluiting van het museum en de impact hiervan op de bedrijfs-kritische processen en de bedrijfsvoering.

De vergadering van de auditcommissie en de raad in maart vonden digitaal plaats en stonden in het teken van de financiële impact.

De jaarlijkse tweedaagse strategiesessie inclusief de zelfevaluatie van de raad heeft in 2020 als gevolg van de Coronacrisis niet plaatsgevonden. Eind april is er een extra raad van toezichtvergadering ingelast over de impact van de Coronacrisis.

De auditcommissie heeft in 2020 vier keer vergaderd, de raad van toezicht zes keer.

De gebouwencommissie is in 2020 één keer bij elkaar gekomen, het (AGVZ) overleg met de OR vond twee keer plaats.

De laatste vergadering van de raad in november stond in het teken van een helaas noodzakelijke ingreep in de omvang van het personeelsbestand en daarnaast de goedkeuring van de beleidsplannen voor de komende vier jaar. Dit plan is op 1 december ingediend bij OCW waarmee het museum aan zijn wettelijke plicht heeft voldaan.

De tweede zittingstermijn van vier jaar van de huidige voorzitter de heer Borsboom loopt af in maart 2021.

Vanuit de wens om bestuurlijke stabiliteit te houden in deze moeilijke periode heeft de raad, met instemming van het bestuur, OCW verzocht om de zittingstermijn van de voorzitter met een half jaar te verlengen. Hiertoe is een statutenwijziging voorgesteld die deze herbenoeming mogelijk maakt.

De minister van OCW begrijpt deze wens en kan zich vinden in de voorgestelde herbenoeming van de heer Borsboom voor een periode van zes maanden en is de heer Borsboom zeer erkentelijk voor zijn beschikbaarheid en inzet. De voorgestelde statutenwijziging is eveneens door OCW akkoord bevonden.

De raad start in januari 2021 met de werving van een nieuw lid tevens beoogd voorzitter en heeft het voornemen de voorzitterswissel in het najaar van 2021 te laten plaatsvinden.

De tweedaagse strategiesessie is voor 2021 inmiddels ingepland. O.a. de uitvoering van het ingediende meerjarenplan, een visie op de ontwikkeling van het Marine terrein, en de zelfevaluatie van de raad staan dan op het programma.

Een overzicht van nevenfuncties van het bestuur en de raad van toezicht is te vinden in de bijlage.

b. Governance Code Cultuur

Het museum, de overheid en andere organisaties zijn partners die elkaar nodig hebben om maatschappelijke waarde te creëren. Dit is ook terug te vinden in principes van de Governance Code Cultuur 2019 die het museum onderschrijft en toepast. De toepassing van de Governance Code heeft het museum vastgelegd in een bestuurs- en een raad van toezichtreglement.

In de jaarlijkse strategie-tweedaagse van de raad maakt governance en zelfevaluatie een substantieel deel uit van het programma.

In het jaarverslag wordt uitvoerig verantwoording afgelegd over hoe de principes en de aanbevelingen van de Code worden gehanteerd. Ook in relatie met gelieerde instellingen, de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum en Het Compagnie Fonds vormt de Governance Code de basis voor de samenwerking.

c. Gelieerde instellingen

Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise en Het Scheepvaartmuseum Enterprise B.V.

Het Scheepvaartmuseum heeft de zakelijke exploitatie ondergebracht in de Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise (St. HSME). Daarnaast is Het Scheepvaartmuseum Enterprise B.V. (HSME) opgericht op 30 december 2016. HSME verzorgt vanaf 1 januari 2016 de commerciële exploitatie van Het Scheepvaartmuseum. St. HSME is 100% aandeelhouder van HSME. Hieronder vallen het publieksrestaurant, de winkel en de catering. Daarnaast levert HSME diensten aan het museum, vooral m.b.t. publieksoptocht, organisatie van relatieontvangsten en evenementen.

Het Scheepvaartmuseum heeft in 2011 de start van HSME financieel ondersteund met een lening. In 2020 is er, met instemming van OCW en de raad van toezicht, een aanvullende lening verstrekt van €200.000 om HSME te ondersteunen tijdens de Coronacrisis. Het vermogen van HSME zal naar verwachting in de komende jaren weer groeien.

Vereeniging Nederlands Historisch Scheepvaartmuseum

De Vereeniging (VNHSM) heeft als doelstelling het bijeenbrengen, in stand houden en uitbreiden van haar verzameling maritiem-historisch (kunst-)objecten, met het oogmerk deze in Het Scheepvaartmuseum te exposeren.

Er worden twee hoofddoelen nagestreefd:

- Het werven van fondsen om de doelstellingen en kennisverbreiding te financieren;
- Het behouden en uitbreiden van het aantal leden om daarmee maatschappelijk draagvlak te creëren voor Het Scheepvaartmuseum en de Vereeniging.

VNHSM heeft in 2020 bijgedragen aan de aankoop van de Van de Velde Wandtapijten, de verwerving van twee schilderijen van P.J. Schotel en het fellowshipsprogramma.

Het Compagnie Fonds

Het Compagnie Fonds (HCF) is in 2008 opgericht om particulieren actief en duurzaam bij het museum te betrekken in de rol van mecenas en ambassadeur. Het fonds biedt de mogelijkheid kapitaal te vormen om zowel voor de korte als de lange termijn museale projecten mogelijk te maken. Het fonds heeft een van het museum onafhankelijk bestuur.

Het Compagnie Fonds heeft in 2020 bijgedragen aan de aankoop van de Van de Velde Wandtapijten en nieuwe masten voor het VOC-schip Amsterdam.

Daarnaast heeft de heer Paul Mönking bijgedragen aan de realisatie van een ringleiding slechthorenden en tolkensysteem in de vergaderzalen van het museum.

Jaarrekening 2020

Balans per 31 december 2020

	31 dec 2020	31 dec 2019
ACTIVA		
Vaste Activa		
Materiële vaste activa		
Gebouwen	1.453.219	1.111.710
Overstag	195.316	653.948
Bedrijfsinstallaties	585.870	1.294.195
Andere bedrijfsmiddelen	989.387	1.066.562
	3.223.792	4.126.417
Financiële vaste activa		
Vorderingen op groepsmaatschappijen	300.000	80.000
	300.000	80.000
Viottende activa		
Voorraden		
Vorraad	27.033	21.022
	27.033	21.022
Vorderingen en overlopende activa		
Debiteuren	501.402	496.432
Vorderingen op groepsmaatschappijen	60.000	80.000
Omzetbelasting	190.024	398.450
Overige vorderingen	786.789	803.033
Vooruitbetaalde kosten	6.178	46.693
	1.544.393	1.824.608
Liquide middelen		
Rekening courant bank	2.668.207	410.073
Spaarrekeningen	4.135.254	5.470.056
Kas	15.043	20.493
Kruispasten	86	31.967
	6.818.590	5.932.589
	11.913.807	11.984.636

Balans per 31 december 2020

	31 dec 2020	31 dec 2019
PASSIVA		
Eigen Vermogen		
Algemene reserve	4.590.517	4.037.388
Bestemmingsfonds Veiligheid depot	0	51.089
Bestemmingsfonds BGL	951.915	951.915
Bestemmingsreserve herstel -en innovatie	154.576	0
	5.697.008	5.040.392
Voorzieningen		
Voorziening themavloeren en klimaatinstallatie	356.879	420.547
Voorziening Gebouwen	1.354.818	1.102.402
Voorziening claimlijst RVB	87.348	309.487
Overige voorzieningen	18.667	14.857
	1.817.712	1.847.293
Langlopende schulden		
Investeringsubsidie	2.518.702	3.399.823
Overige langlopende schulden	146.130	0
	2.664.832	3.399.823
Kortlopende schulden		
Schulden aan groepsmaatschappijen	28.368	17.495
Vooruitontvangen bedragen	171.681	252.373
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	198.735	531.509
Loonbelasting	133.779	149.456
Pensioenpremie	0	1.359
Overige schulden	545.025	455.787
Overlopende passiva	656.667	289.149
	1.734.256	1.697.128
	11.913.807	11.984.636

Resultatenrekening over 2020

	2020	Begroting 2020	2019
Eigen Inkomsten			
Publieksinkomsten binnenland			
Kaartverkoop	864.239	2.743.557	2.476.825
Overige publieksinkomsten	46.513	170.000	183.893
Totaal publieksinkomsten (1)	910.751	2.913.557	2.660.718
Sponsorinkomsten	433.750	152.000	130.500
Overige directe inkomsten	16.954	-	42.050
Totaal overige directe inkomsten (2)	450.704	152.000	172.550
Totaal directe inkomsten (1+2)	1.361.455	3.065.557	2.833.268
Indirecte inkomsten	345.183	450.000	552.266
Private middelen - particulieren	872.425	583.537	475.222
Private middelen - bedrijven	161.739	172.367	182.367
Private middelen - private fondsen	998.392	374.392	169.950
Private middelen - goede doelenloterijen	541.697	411.282	571.673
Totaal bijdrage uit private middelen	2.574.253	1.541.578	1.399.212
Totaal eigen inkomsten	4.280.891	5.057.135	4.784.746
<u>Subsidies</u>			
Totaal structureel OCW	7.736.373	7.674.163	7.845.702
OCW - Regeling specifiek cultuurbeleid (publ.act.)	2.169.964	1.960.148	2.105.662
OCW - (Erfgoedwet) onderdeel huisvesting	3.991.880	4.291.731	4.212.169
OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1.574.529	1.422.284	1.527.871
Totaal structureel Provincie	-	-	-
Totaal structureel Gemeente	-	-	-
Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-
Totaal structurele subsidies	7.736.373	7.674.163	7.845.702
Incidentele publieke subsidies	2.854.053	791.551	903.292
Totaal subsidies	10.590.426	8.465.714	8.748.994
Totale baten	14.871.317	13.522.849	13.533.740
Lasten			
Personeelskosten	4.085.152	4.273.898	4.726.575
Huisvestingslasten	4.030.454	4.779.612	4.277.659
Afschrijvingen	1.522.686	1.399.378	1.364.402
Aankopen	2.091.953	-	12.815
Overige lasten	2.489.584	3.084.962	3.692.704
Totaal lasten	14.219.829	13.537.849	14.074.155

Resultatenrekening over 2020

	2020	Begroting 2020	2019			
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	651.489	-15.000	-540.415			
Saldo rentebaten / -lasten	5.127	15.000	7.200			
EXPLOITATIERESULTAAT	656.616	0	-533.215			
Bestemmingsresultaat						
Mutatie bestemmingsreserve herstel -en innovatie	154.576		0			
Mutatie bestemmingsfonds BankGiroLoterij	0		-133.491			
Mutatie bestemmingsfonds brandveiligheid Depot	-51.089		-34.714			
Mutatie algemene reserve	553.129		-365.010			
Personeel en vrijwilligers						
	Huidig boekjaar		Begroting	Vorig boekjaar		
Specificatie personeelslasten	€	fte	€	fte	€	fte
1 Waarvan vast contract	2.592.659	44,39	2.795.000	49,50	2.750.950	43,70
2 Waarvan tijdelijk contract	1.039.853	18,79	1.015.000	14,80	1.224.694	20,80
3 Waavan inhuur*	452.640	-	463.898	-	750.931	-
	4.085.152	63,18	4.273.898	64,30	4.726.575	64,50
Waarvan inhuur Schoonmaak**	220.596		328.974		273.134	
4 Personeelslasten totaal	4.305.748	63,18	4.602.872	64,30	4.999.709	64,50
Vrijwilligers	aantal		aantal		aantal	
5 Vrijwilligers: fte	5,86		6,00		5,17	
6 Vrijwilligers: personen	25,00		30,00		30,00	

* Inhuur is inclusief doorbelaste uren beveiliging (€ 31.233).

** Inhuur schoonmaak is gerubriceerd onder de gebouwkosten

Functionele resultatenrekening over 2020

	2020	Publieks activiteiten	Collectie beheer	Algemeen Beheer
Eigen inkomsten				
Publieksinkomsten binnenland	910.751	910.678	73	-
Kaartverkoop	864.239	864.238	-	-
Overige publieksinkomsten	46.513	46.440	73	-
Totaal publieksinkomsten (1)	910.751	910.678	73	-
Sponsorinkomsten	433.750	433.750	-	-
Overige directe inkomsten	16.954	12.254	4.700	-
Totaal overige directe inkomsten (2)	450.704	446.004	4.700	-
Totaal directe inkomsten (1+2)	1.361.455	1.356.682	4.773	-
Indirecte inkomsten	345.183	-	-	345.183
Private middelen - particulieren	872.425	452.425	420.000	-
Private middelen - bedrijven	161.739	161.489	250	-
Private middelen - private fondsen	998.392	132.257	866.135	-
Private middelen - goede doelenloterijen	541.697	491.697	50.000	-
Totaal bijdrage uit private middelen	2.574.253	1.237.869	1.336.385	-
Totaal eigen inkomsten	4.280.891	2.594.551	1.341.157	345.183
Totaal structureel OCW	7.736.373	5.642.100	1.756.635	337.638
OCW - Regeling specifiek cultuurbeleid (publ.act.)	2.169.964	2.169.964	-	-
OCW - (Erfgoedwet) onderdeel huisvesting	3.991.880	3.472.136	182.106	337.638
OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1.574.529	-	1.574.529	-
Totaal structureel Provincie	-	-	-	-
Totaal structureel Gemeente	-	-	-	-
Totaal structureel publieke subsidie overig	-	-	-	-
Totale structurele subsidies	7.736.373	5.642.100	1.756.635	337.638
Incidentele publieke subsidies	2.854.053	2.103.803	750.000	250
Totale baten	14.871.317	10.340.453	3.847.793	683.071

Functionele resultatenrekening over 2020

	2020	Publieks activiteiten	Collectie beheer	Algemeen Beheer
Lasten				
Personeelskosten	4.085.152	1.755.748	1.388.911	940.493
Huisvestingslasten	4.030.454	2.989.014	159.154	882.285
Afschrijvingen	1.522.686	596.071	6.682	919.933
Aankopen	2.091.953	-	2.091.953	-
Overige lasten	2.489.584	1.667.561	110.654	711.369
Totaal lasten	14.219.829	7.008.394	3.757.354	3.454.080
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	651.489	3.332.059	90.439	(2.771.010)
Saldo rentebaten / -lasten	5.127	-	-	5.127
Exploitatieresultaat	656.616	3.332.059	90.439	(2.765.883)
Verdeling baten en lasten algemeen beheer	-	(2.171.909)	(593.973)	2.765.883
Exploitatieresultaat na verdeling algemeen beheer	656.616	1.160.150	(503.534)	-

Kasstroom over 2020

	2020 EUR	2019 EUR
Saldo uit gewone bedrijfsvoering	651.489	-540.415
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen	1.522.686	1.364.402
- Mutatie voorzieningen	-29.581	-16.480
- Mutatie in werkkapitaal	311.334	-177.754
- Vrijval langlopende schulden (investeringsubsidies)	-734.991	-571.159
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	1.720.937	58.594
Ontvangen interest	5.127	7.200
Betaalde interest	0	0
Kasstroom uit operationele activiteiten	1.726.064	65.794
Investerings in:		
- Materiële vaste activa	-620.063	-1.268.645
- Mutatie activa in uitvoering	0	0
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investerings-activiteiten	-620.063	-1.268.645
Verstrekke lening	-200.000	0
Mutatie kort- naar langlopend	-20.000	
Ontvangen uit aflossingen	0	80.000
Kasstroom uit financierings-activiteiten	-220.000	80.000
Netto-kasstroom	886.001	-1.122.851
Koers- en omrekenverschillen op geldmiddelen	0	0
Mutatie geldmiddelen	886.001	-1.122.851

Grondslagen voor de waardering

Algemeen

Doelstelling en voornaamste activiteiten

De Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam ('Het Scheepvaartmuseum'), statutair gevestigd te Amsterdam is opgericht d.d. 16 december 1994. Het Scheepvaartmuseum heeft ten doel: bij een zo breed mogelijk publiek de belangstelling voor, en het inzicht in, alle aspecten van de Nederlandse maritieme cultuur, geschiedenis en kunst, mede in internationaal verband, te bevorderen.

Toegepaste standaarden handboek

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2017-2020. De richtlijnen in dit Handboek sluiten zoveel mogelijk aan op de bepalingen van Titel 9 BW2 en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 640). De in het handboek gestelde eisen beogen enerzijds duidelijkheid te bieden aan de instellingen zelf en anderzijds uniformiteit te bevorderen in de presentatie en aan de te leveren (financiële) gegevens.

Consolidatie en gelieerde partijen

Het Scheepvaartmuseum is bestuurder van Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise ('Stichting HSME') waardoor op basis van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving de gegevens van Stichting HSME zouden moeten worden geconsolideerd. Voor de verantwoording aan het Ministerie van OCW is consolidatie niet vereist de enkelvoudige jaarrekening van de instelling is bepalend voor de digitale invoer, de resultaten van de gelieerde instellingen moeten wel worden ingestuurd naar het Ministerie van OCW.

Begroting 2020

De begroting 2020 is onteend aan de door OCW goedgekeurde meerjaren begroting 2017 - 2020.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Collectie

De collectie is niet gewaardeerd op de balans. De collectie is grotendeels eigendom van de Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum en is in bruikleen gegeven aan de Staat der Nederlanden. Het museum draagt zorg voor het beheer van en onderzoek aan de collectie.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de exploitatierekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle, of nagenoeg alle, toekomstige economische voordelen en alle, of nagenoeg alle, risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De bezoldiging van onze topfunctionarissen zijn in lijn met het normenkader van de Beleidsregels Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van de onderneming.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelsel- en schattingswijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen en/of toelichting in de jaarrekening bij de jaarrekeningpost. De vergelijkende cijfers zijn niet aangepast aan de huidige berekenwijze. De wijzigingen hebben geen gevolgen gehad voor het resultaat en/of eigen vermogen.

Grondslagen voor de categoriale en functionele jaarrekening

De functionele jaarrekening is opgesteld door allocatie van baten en lasten naar de verschillende functies conform het handboek van OCW. De functies zijn onderverdeeld naar publieks- en overige activiteiten, collectiebeheer en algemeen beheer. Het museum volgt voor de allocatie van de baten en lasten naar deze functies de instructies uit het handboek OCW. Op bladzijde 61 onder de toelichting op de functionele jaarrekening is een nadere toelichting opgenomen over toewijzing van de baten en lasten. De berekenwijze van de allocatie is gewijzigd in 2018 op basis van een herziene uitgave van het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2017-2020.

Na bepaling van het exploitatieresultaat wordt het saldo van de kolom algemeen beheer gealloceerd aan de functies publieksactiviteiten en overige activiteiten en collectiebeheer. Hiermee sluit het museum aan op de bekostigingssystematiek die is opgezet door de Museumvereniging in samenwerking met OCW. De toerekening van algemeen beheer vindt plaats op basis van het relatieve aandeel per functie in de som van de direct toegerekende baten plus lasten, gecorrigeerd voor aankopen de BIS subsidie. Het exploitatieresultaat na verdeling algemeen beheer geeft het resultaat weer nadat deze verdeling is gemaakt.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingspercentages zijn vastgesteld op basis van de verwachte economische gebruiksduur rekening houdend met een restwaarde.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd

Bedrijfsgebouwen	: 10 %
Machines en installaties	: 10 - 20 %
Andere vaste bedrijfsmiddelen	: 5 - 20 %

Buiten gebruik gestelde activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa opgenomen leningen die niet behoren tot een handelsportefeuille en die worden aangehouden tot het einde van de looptijd, worden gewaardeerd op de geamortiseerde kostprijs.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, afgeleide financiële instrumenten (derivaten), handelsschulden en overige te betalen posten. Het Scheepvaartmuseum heeft geen afgeleide financiële instrumenten.

Verstrekte leningen en overige vorderingen

Verstrekte leningen en overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Voorraden

Handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en bijkomende kosten, zoals invoerrechten, transportkosten en andere kosten die direct kunnen worden toegerekend aan de verwerving van voorraden. Handelskortingen, rabatten en soortgelijke (te) ontvangen vergoedingen met betrekking tot de inkoop worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs.

Vorderingen

De grondslagen voor de waardering van vorderingen zijn beschreven onder de paragraaf Financiële instrumenten.

Passiva

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve is het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire beperkingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor Het Scheepvaartmuseum is opgericht. Deze reserve wordt aangehouden om de continuïteit van de onderneming op lange termijn te waarborgen.

Bestemmingsreserves

De beperkte bestedingsmogelijkheid van de bestemmingsreserve is door de directie bepaald, en betreft geen verplichting, het bestuur kan deze beperking zelf opheffen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen middelen die zijn verkregen met een door derden aangegeven specifieke bestemming.

Voorzieningen

Algemeen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen, wanneer er sprake is van; een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en het waarschijnlijk is dat voor afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is. Indien (een deel van) de uitgaven die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd. Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen en verliezen af te wikkelen.

Voorziening themavloeren en klimaatinstallatie

Dit is een voorziening voor aanpassingen van de klimaatinstallatie en vervanging van de vloeren in de thematentoonstellingen. Deze voorziening betreft de nominale waarde van de geschatte uitgaven die naar verwachting nodig zijn om het project Overstag af te ronden.

Voorziening gebouwen

De voorziening gebouwen is getroffen voor het meerjarig onderhoud aan de panden van het museum. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjaren onderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten. De voorziening is bepaald aan de hand van de nominale waarde van de uitgaven uit het meerjaren onderhoudsplan.

Overige voorzieningen

Dit betreft een jubileumvoorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen (12,5, 25 en 40 jarig) dienstverband personeel. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De wijziging van marktrente op deze voorziening (conform RJ 2525) heeft geen materieel effect op de jaarrekening, daarom is de methodiek ongewijzigd ten opzichte van het verleden.

Egalisatievoorziening investeringssubsidie

Ontvangen investeringsbijdragen ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden verantwoord onder de langlopende schulden onder de post investeringssubsidie. Deze bijdragen vallen vrij ten gunste van de exploitatierekening overeenkomstig de afschrijving op de met deze subsidies en bijdragen verkregen materiële vaste activa.

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Kortlopende schulden

De waardering van kortlopende schulden is toegelicht onder het hoofd Financiële instrumenten

Pensioenen

De pensioenen zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn.

Uitgangspunt is dat de in de verslagperiode te verwerken pensioenlast gelijk is aan de over die periode aan het pensioenfonds verschuldigde pensioenpremies. Voor zover de verschuldigde premies op balansdatum nog niet zijn voldaan, wordt hiervoor een verplichting opgenomen. Als de op balansdatum reeds betaalde premies de verschuldigde premies overtreffen, wordt een overlopende actiefpost opgenomen voor zover sprake zal zijn van terugbetaling door het fonds of van verrekening met in de toekomst verschuldigde premies. Voor een op balansdatum bestaand overschot bij het pensioenfonds wordt een vordering opgenomen als de onderneming de beschikkingsmacht heeft over dit overschot, het waarschijnlijk is dat het overschot naar de onderneming zal toevloeien en de vordering betrouwbaar kan worden vastgesteld. De door het fonds verzorgde pensioenregeling is een toegezegde pensioenregeling. Het Scheepvaartmuseum heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het fonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. De dekkingsgraad van het fonds bedraagt per 31 december 2020 92.6%.

Dienstverlening gelieerde entiteiten

De baten en lasten als gevolg van de onderlinge dienstverlening aan gelieerde entiteiten wordt doorbelast op basis van kostprijs plus opslag.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Gebeurtenissen na balansdatum

De maatregelen die genomen zijn in de strijd tegen het Corona-virus hebben impact op de gehele Nederlandse samenleving. Ook Het Scheepvaartmuseum wordt hiermee geconfronteerd. Vanaf 15 december is het Het Scheepvaartmuseum wederom gesloten. De sluiting betekent dat publieksinkomsten voor 2021 achter zullen blijven op de begroting. Het is vooralsnog onduidelijk in hoeverre wij in staat zullen zijn onze kosten daarop te laten aansluiten. Het eigen vermogen en de liquiditeitspositie is echter voldoende gezond om dit te kunnen opvangen waardoor de gevolgen geen impact op de continuïteit en de jaarrekening 2020 van Het Scheepvaartmuseum hebben. Daarnaast heeft het museum in februari 2021 een toezegging ontvangen voor een extra bijdragen vanuit het ministerie van OCW ter compensatie van de gemiste inkomsten.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiele vaste activa is onderstaand opgenomen:

	Gebou- wen	Overstag	Bedrijfs installaties	Andere vaste bedrijfs middelen	Totaal
Stand per 1 januari					
Aanschaffingen	1.788.836	5.365.712	7.083.248	2.640.039	16.877.835
Cum. afschrijving	-677.126	-4.711.764	-5.789.053	-1.573.477	-12.751.420
Boekwaarde begin	1.111.710	653.948	1.294.195	1.066.562	4.126.417
Investerings	498.993	-	-	121.067	620.060
Desinvesteringen	-	-1.132.582	-	-	-1.132.582
Afschrijving desinvesteringen	-	1.132.582	-	-	1.132.582
Afschrijvingen	157.485	458.633	708.325	198.243	1.522.686
Mutaties	341.508	-458.633	-708.325	-77.175	-902.626
Stand per 31 december					
Aanschaffingen	2.287.830	4.233.130	7.083.248	2.761.107	16.365.313
Cum. afschrijving	-834.611	-4.037.814	-6.497.378	-1.771.720	-13.141.524
Boekwaarde einde	1.453.219	195.316	585.870	989.387	3.223.792
Afschrijvings %	10%	10% - 20%	10% - 20%	5% - 20%	10% - 20%

Financiële vaste activa

De lening betreft een lening aan Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV. De rente bedraagt 3% over de in die periode nog uitstaande hoofdsom. In 2020 is de lening verhoogd met € 200.000 en is er afgesproken dat er in 2020 niet afgelost wordt. Vanaf december 2021 is de aflossing € 60.000 per jaar. De verhoging van de lening is afgestemd met OCW en akkoord bevonden (email OCW 4 mei 2020).

	31 dec 2020	31 dec 2019
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Saldo per 1 januari	80.000	160.000
Verstrekke lening	200.000	-
Mutatie kortlopend deel	20.000	-
Aflossing	-	80.000
Vordering op HSME BV *	300.000	80.000

Het kortlopende deel van deze vordering is €60.000, deze is opgenomen bij de overige vorderingen.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

	31 dec 2020	31 dec 2019
Vorraad		
Museumkaarten	27.033	21.022
	27.033	21.022
<u>Vorderingen en overlopende activa</u>		
	31 dec 2020	31 dec 2019
Debiteuren		
Debiteuren *	502.274	497.303
Voorziening dubieuze debiteuren	-872	-871
	501.402	496.432
Vorderingen op groepsmaatschappijen		
Lening aan HSME BV kortlopend deel *	60.000	80.000
	60.000	80.000
Omzetbelasting		
Te vorderen omzetbelasting	190.024	398.450
	190.024	398.450
Overige vorderingen		
BankGiroLoterij	400.000	400.000
Te ontvangen bedragen	342.306	239.037
Vordering Museumkaart	40.098	163.313
Overige vorderingen	0	683
Pensioenpremie	4.385	0
	786.789	803.033
Vooruitbetaalde kosten		
Vooruitbetaalde kosten	6.178	46.693
	6.178	46.693
Vorderingen en overlopende activa	1.544.393	1.824.608
<u>Liquide middelen</u>		
	31 dec 2020	31 dec 2019
Rekening courant bank		
Rekening-courant ING	1.832.394	403.640
Rekening-courant ABN AMRO	834.517	77
Rekening-courant Rabobank	1.001	53
Rekening-courant Bunq	295	6.303
	2.668.207	410.073

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Spaarrekeningen	31 dec 2020	31 dec 2019
ING Bank	1.116.029	2.450.981
RABO Bank	1.500.295	1.500.145
ABN AMRO Bank	1.518.930	1.518.930
	4.135.254	5.470.056
	31 dec 2020	31 dec 2019
Kas		
Kas	15.043	20.493
	15.043	20.493
Kruisposten		
Kruisposten	86	31.967
	86	31.967
	31 dec 2020	31 dec 2019
Liquide middelen	6.818.590	5.932.589

*Bevat saldo van gelieerde partijen Het Scheepvaartmuseum Enterprise (BV en Stichting) te Amsterdam.

	31 dec 2020	31 dec 2019
<u>Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV</u>		
Lening kortdurend deel	60.000	80.000
Lening langdurend deel	300.000	80.000
Debiteur	442.620	247.567
Crediteur	-23.314	-71.376
Saldo overige vorderingen en schulden	-27.868	-17.495
Totaal te vorderen van HSME BV	751.438	318.696
<u>Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise</u>		
Oveige vorderingen en schulden	5.483	6.117
Debiteur	-500	0
	4.983	6.117

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Eigen Vermogen

	Algemene reserve	Bestem. fonds Veiligheid depot	Bestem. fonds BGL	Bestem. reserve herstel en innovatie	Totaal
Balans per 31 december 2019	4.037.388	51.089	951.915	0	5.040.392
Toevoeging	553.129	0	0	154.576	707.705
Onttrekking	0	-51.089	0	0	-51.089
Balans per 31 December 2020	4.590.517	0	951.915	154.576	5.697.008

<u>Algemene reserve</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand per 1 januari	4.037.388	4.296.486
Verschuiving OCW bestemmingsfonds	0	105.912
Resultaat boekjaar	553.129	-365.010
Stand per 31 december	4.590.517	4.037.388

<u>Bestemmingsfonds Veiligheid depot</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand per 1 januari	51.089	85.803
Onttrekking bestemming	-51.089	-34.714
Stand per 31 december	0	51.089

Toelichting op de balans per 31 december 2020

<u>Bestemmingsfonds BGL</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand per 1 januari	951.915	1.085.406
Mutaties:		
Resultaat boekjaar	0	-133.491
Stand per 31 december	951.915	951.915

<u>Bestemming resultaat BGL 2020</u>	<u>2020</u>
Jaarlijkse uitkering BankGiroLoterij	400.000
Bijdrage project Dare to Discover	1.995
Vrijval investeringssubsidies	81.902
Opbrengst geormerkt werven	59.795
Totaal ontvangen	543.692

Audiotour	34.981
Dare tot Discover	1.995
Amsterdam Havenstad	65.000
Bijdrage dokbeurt Voc-schip de Amsterdam	100.000
Wandtapijten Willem van de Velde	50.000
Zomer waterweken	33.235
Stoomschip de Christiaan Brunings	31.000
Strijd om het IJs en Rijzend Water	50.000
Onderwijsprogramma's	16.767
Verdiepingsprogramma	19.989
Zomer expo Engelen van de Zee Stephan Vanfleteren	53.420
Aanschaf collectie boeken	5.403
Afschrijving investeringen BGL projecten	81.902
Totaal besteed	543.692

Saldo ten laste van bestemmingsfonds BankGiroLoterij	0
--	---

Toelichting op de balans per 31 december 2020

<u>Bestemmingsreserve herstel -en innovatie</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand per 1 januari	0	0
Mutatie	154.576	0
Stand per 31 december	<u>154.576</u>	<u>0</u>
 <u>Bestemmingsreserve herstel -en innovatie</u>	 <u>31 dec 2020</u>	
Ontvangen extra bijdrage OCW	1.336.800	
Besteding:		
Verliescompensatie 2020	565.388	
Toevoeging Alg. reserve i.v.m. verwacht verlies in 2021	553.128	
Organisatie aanpassingen	41.932	
Aanpassingen museum na heropening	8.744	
Digitale voorzieningen personeel	5.141	
Onderzoek inzake duurzaamheid gebouw	3.950	
Museum op locatie	<u>3.940</u>	
Ontteekking	1.182.224	
 Mutatie reserve	 <u>154.576</u>	

Gedurende 2020 heeft het museum van het ministerie van OCW een additionele subsidie ontvangen van €1.336.800 in verband met de inkomstenderving als gevolg van de COVID-19 pandemie. Gedurende 2020 hebben wij dit als incidentele baten in de jaarrekening opgenomen, maar een deel van dit bedrag wil het museum reserveren voor de impact die de pandemie ook in 2021-2024 op het museum zal hebben. Hiervoor heeft het museum een nieuwe bestemmingsreserve opgericht, genaamd Bestemmingreserve herstel en innovatie. Vanuit deze reserve zullen in de komende jaren uitgaven worden gedaan die een strategische en duurzame, maar eenmalig karakter hebben.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Voorzieningen

<u>Voorziening themavloeren en klimaatinstallatie</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	420.547	498.426
Onttrekking	-63.668	-77.879
Mutaties	-63.668	-77.879
Stand einde	<u>356.879</u>	<u>420.547</u>

Dit is een voorziening voor grootonderhoud van de klimaatinstallatie en vervanging van de themavloeren in de tentoonstellingen. Deze werkzaamheden zouden worden uitgevoerd door het Rijksvastgoedbedrijf. Bij het afronden van het project Overstag is overeengekomen dat Het Scheepvaartmuseum dit onderhoud zelf gaat uitvoeren.

<u>Voorziening Gebouwen</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	1.102.402	849.132
Dotatie	403.408	402.322
Onttrekking	-150.992	-149.052
Mutaties	252.416	253.270
Stand einde	<u>1.354.818</u>	<u>1.102.402</u>

Dotatie aan de voorziening groot onderhoud vindt plaats op basis van het geplande groot onderhoud, zoals aangegeven in het MJOP. Uitgaven worden ten laste van de voorziening gebracht.

<u>Voorziening claimlijst RVB</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	309.487	496.962
Dotatie	0	0
Onttrekking	-222.139	-187.475
Mutaties	-222.139	-187.475
Stand einde	<u>87.348</u>	<u>309.487</u>

Deze voorziening is gevormd uit de uitkering van het Rijks Vastgoed Bedrijf (RVB) om achterstallig onderhoud uit te voeren.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

<u>Overige voorzieningen</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	14.857	19.253
Dotatie	3.810	-1.108
Onttrekking	0	-3.288
Mutaties	3.810	-4.396
Stand einde	18.667	14.857
Dit is een voorziening voor de jubileumuitkering medewerkers bij een dienstverband van 12,5, 25 of 40 jaar.		
Totaal voorzieningen	1.817.712	1.847.293
< 1 jaar	334.157	
1 - 5 jaar	1.468.344	
> 5 jaar	15.210	
	1.817.712	

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Langlopende schulden

Investeringsubsidie

<u>Overstag</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	653.953	1.027.640
Vrijval	-458.633	-373.687
Mutaties	-458.633	-373.687
Stand einde	<u>195.320</u>	<u>653.953</u>

De investeringsubsidie heeft betrekking op de herinrichting van de tentoonstellingen na de verbouwing van het museum in 2007 - 2011. Gedurende 2020 heeft het museum, als gevolg van de sluiting van de Haven en Gouden Eeuw tentoonstellingen het restant van de investeringsubsidie van deze tentoonstellingen á €84.925 laten vriivallen

<u>Bedrijfsinstallaties</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	1.216.775	1.912.075
Vrijval	-695.300	-695.300
Mutaties	-695.300	-695.300
Stand einde	<u>521.475</u>	<u>1.216.775</u>

De investeringsubsidie heeft betrekking op de vervanging van de bedrijfsinstallaties tijdens de verbouwing van het museum in 2007 - 2011.

<u>Gebouwen</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	1.111.710	471.875
Toevoeging	498.994	749.230
Vrijval	-157.485	-109.395
Mutaties	341.509	639.835
Stand einde	<u>1.453.219</u>	<u>1.111.710</u>

De ontvangen investeringsubsidie OCW ten behoeve van de aanschaf van materiële vaste activa worden verantwoord onder de langlopende schulden onder de post investeringsubsidie. Deze bijdragen vallen vrij ten gunste van de exploitatierekening overeenkomstig de afschrijving op de met deze subsidies en bijdragen verkregen materiële vaste activa. De toevoeging in 2020 is opgebouwd uit een deel dat direct gerelateerd is aan het huidige MJOP (€353.373) en het deel dat wordt toegevoegd aan het MJOP (€145.621) voor verbetering van de infrastructuur.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

<u>Schiphuis</u>	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Stand begin	417.385	486.082
Toevoeging	0	0
Vrijval	-68.697	-68.697
Mutaties	-68.697	-68.697
Stand einde	348.688	417.385
Totaal investeringssubsidies	2.518.702	3.399.823

Onder de investeringssubsidies zijn subsidies en/of bijdragen opgenomen ter dekking van de investeringen in materiële vaste activa. Deze bijdragen vallen vrij naar gelang de afschrijving op de desbetreffende investeringen.

Overige langlopende schulden	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
<u>Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW lang</u>		
Begin stand	0	73.310
Mutatie 2020	146.130	-73.310
Eind stand	146.130	0

Toelichting op de balans per 31 december 2020

De verantwoording van het niet bestede deel van de subsidie huisvesting OCW wordt opgesteld conform de richtlijn in het handboek OCW. Wij volgen deze richtlijn met uitzondering van de schoonmaakkosten en de energielasten, deze verantwoorden wij niet onder de subsidie OCW huisvesting. Het saldo van de subsidie huisvesting OCW wordt conform het handboek als langlopende schuld opgenomen. Van dit saldo zullen vervangingsinvesteringen aan het pand onttrokken worden.

	rubriek	
Saldo beginbalans		147.695
Subsidie OCW huisvesting (conform beschikking kenmerk 1221350)	OCW - erfgoedwet	4.613.284
Onttrekking wegens investeringen	OCW - erfgoedwet	-498.994
		4.261.985
<u>Onttrekkingen (lasten)</u>		
Toeslagen aan RVB: rente, aflossing, heffingen en opslagen	Huisvestingslasten	2.379.551
Loonkosten eigen organisatie beheer en onderhoud	Personeelskosten	447.199
Verzekeringen	Huisvestingslasten	37.442
Afschrijving op investeringen (bekostigd uit huisvestingssubsidie OCW)	Afschrijvingen	157.485
Kosten dagelijks onderhoud	Huisvestingslasten	566.795
Kosten groot onderhoud	Huisvestingslasten	403.408
Ov. huisvestingskosten (eigenaarszaken: advieskosten, inspecties e.d.)	Huisvestingslasten	0
Totaal onttrekkingen		3.991.880
<u>Toevoegingen (baten)</u>		
Vrijval Invest.subsidie OCW (bekostigd uit huisvestingssubsidie OCW)	OCW - erfgoedwet	157.485
Overige baten		0
Totaal toevoegingen		157.485
Saldo huisvestingssubsidie (subsidie OCW - onttrekkingen + toevoegingen)		427.590
Besteed aan publieksactiviteiten of andere activiteiten		0
Saldo eindbalans		427.590
Saldo OCW langlopend		146.130
Saldo OCW kortlopend		281.460
		427.590

De onttrekking investeringen is opgebouwd uit een deel dat direct gerelateerd is aan het huidige MJOP (€353.373) en het deel dat toegevoegd wordt aan het MJOP (€145.621) voor de verbetering van de infrastructuur. Het MJOP wordt jaarlijks herijkt in samenwerking met een externe deskundige.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Kortlopende schulden

	<u>31 dec 2020</u>	<u>31 dec 2019</u>
Schulden aan groepsmaatschappijen		
Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV *	28.368	17.495
	28.368	17.495
Vooruitontvangen bedragen		
Vooruitontvangen BankGiroLoterij	29.806	31.801
Vooruitontvangen bedragen	39.605	94.752
Uitkering schade dak Depot gebouw	0	94.770
Mondriaan Fonds Van de Velde tentoonstelling 2021	71.250	0
Stichting Het Meyjes Fonds	31.020	31.050
	171.681	252.373
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren *	198.735	531.509
	198.735	531.509
Loonbelasting		
Loonheffing	133.779	149.456
	133.779	149.456
Pensioenpremie		
Pensioenen	0	1.359
	0	1.359
Overige schulden		
Te betalen vakantiegeld	139.083	143.921
Te betalen vakantiedagen	117.406	150.099
Overige schulden	7.076	14.072
Nog te besteden huisvestingssubsidie OCW kortlopend	281.460	147.695
	545.025	455.787
Overlopende passiva		
Nog te betalen kosten	402.011	289.150
Terugbetalingsverplichting NOW 1 en NOW 2	254.656	0
	656.667	289.150

De NOW terugbetaling is beschreven bij de toelichting personeelskosten.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Subsidie

In het kader van de afspraken voor de periode 2021-2024 is door het Ministerie van OCW de volgende subsidie toegezegd voor 2021 (brieven 15 september 2020 ref:160920/25111831 en 160920/2511944). De incidentele subsidie is toegezegd op 4 februari 2021, ref:197722/25989859.

Culturele basisinfrastructuur 2021 - 2024	2.169.964
Incidenteel voor de uitvoering van een visitatie	17.500
Incidenteel aanvullende subsidie tweede steunpakket	1.207.900
Erfgoedwet, huisvesting 2021 ***	4.613.284
Erfgoedwet, collectiebeheer 2021 ***	1.574.529
Totaal	<u>9.583.177</u>

*** Deze subsidie moet jaarlijks aangevraagd worden, uiterlijk op 30 juni voor subsidie voor de uitvoering in het daaropvolgende jaar.

BankGiroLoterij

Het Scheepvaartmuseum is begunstigde van de BankGiroLoterij, voor een periode van vijf jaar (2021 - 2025) ontvangt het museum jaarlijks een uitkering van €400.000.

Beheersovereenkomst

De Staat der Nederlanden heeft per 1 januari 2013 de beheersovereenkomst met museum opgezegd per 1 januari 2017. Dit in het kader van een nieuw museaal bestel.

Museaal bestel

De Erfgoedwet betekent een belangrijke verandering voor musea die delen van de rijkscollectie beheren waarvoor de Minister van OCW verantwoordelijk is. Kosten voor beheer en behoud zoals huisvesting, klimaatbeheer, beveiliging, restauratie en registratie worden voortaan structureel gefinancierd. Daarmee zijn deze musea voor beheerkosten niet meer afhankelijk van de vierjaarlijkse subsidiecyclus.

Huur gebouwen

Uit hoofde van huurcontracten is de Stichting verplichtingen aangegaan met de Rijksgebouwendienst.

Toeslagen aan RVB :rente, aflossing, heffingen en opslagen	Aflossing		
	Totaal	rente	Opslag RVB
Kattenburgerplein 1, Amsterdam	2.217.567	2.082.902	134.665
Kattenburgerstraat 7, Amsterdam	126.039	93.361	32.678
Westerboekelweg 34,36,44, Hoogwoud	26.167	13.627	12.540
Totale huur 2021	<u>2.369.773</u>	<u>2.189.890</u>	<u>179.883</u>

De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 5 jaren, ingaande op 1 januari 2017 en alzo eindigende op 31 december 2021. Gedurende deze periode kan de Overeenkomst enkel door het Museum worden opgezegd bij aangetekend schrijven en met inachtneming van een opzegtermijn van 12 maanden. Er is geen waarborgsom of bankgarantie afgegeven. De vaste opslag in de huur zal jaarlijks, voor het eerst op 1 januari 2018 worden aangepast overeenkomstig de wijziging van het Consumentenprijsindexcijfer. De huurovereenkomst is in 2018 getekend.

Toelichting op de balans per 31 december 2020

Eigen inkomstennorm

De algemene minimumnorm inzake eigen inkomsten om toe te kunnen treden tot culturele basisinfrastructuur 2017-2020 geldt voor cultuur producerende instellingen een percentage van 19,5%. Het percentage eigen inkomsten is het totaal aan eigen inkomsten gedeeld door het totaal aan structurele subsidies van OCW en andere overheden ten behoeve van de exploitatie van voortdurende activiteiten.

Berekening eigen inkomsten:

	2020	2019
Eigen inkomsten	4.280.891	4.784.746
Structurele subsidie	7.736.373	7.845.702
Percentage eigen inkomsten	55,3%	61,0%

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

Algemeen

Voor de begroting is de meerjaren begroting voor het jaar 2020 toegepast.

Hieronder worden de opvallende afwijkingen ten opzichte van de begroting 2020 en voorgaand jaar 2019 cijfermatig toegelicht.

Indirecte inkomsten	Begroting	
	2020	2020
Managementfee Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV	304.114	450.000
Managementfee Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise	4.531	0
Managementfee Stichting Beheer Oosterdok	4.538	0
Management fee VNHS	32.000	0
Totaal indirecte inkomsten	345.183	450.000

Private middelen

Particulieren	Begroting	
	2020	2020
Vereeniging Nederlandsch Historisch Scheepvaartmuseum	370.000	150.000
Het Compagnie Fonds	257.544	430.000
Particulieren	244.881	3.537
Totaal bijdrage uit private middelen particulieren	872.425	583.537

Bedrijven	Begroting	
	2020	2020
Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV	0	100.000
KAF	55.000	0
Haven bedrijven	75.566	42.530
Westland Kaas groep	6.838	6.838
Delta Lloyd	9.835	9.835
Nederlandse bank	4.232	3.276
TomTom	0	0
Overige	10.268	9.888
Totaal bedrijven	161.739	172.367

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

	Begroting		
	2020	2020	2019
Private fondsen			
VSBfonds	0	150.000	70.000
Gieskes Strijbisfonds	68.250	39.000	39.000
Janivo Stichting	5.000	5.000	5.000
St. Vaderlandsch Fonds	11.500	5.000	15.000
Vereeniging Pr Hendrik St sedert 1874	0	2.500	5.000
Dorus Rijkers Fonds	15.000	5.000	7.500
Directie der Oostersche Handel en Reederijen	500	3.000	2.500
Stichting Zabawas	0	3.000	0
Vereniging Rembrandt	831.885	2.000	0
Kunstbezit Koninklijke Nedlloyd	0	1.000	0
Admiraal van Kinsbergen Fonds	0	0	1.500
Meyjes Fonds	25.030	0	18.950
P.W.Janssen's Friesche Stichting	0	0	5.000
Kattendijke Drucker Stichting	0	0	500
NISS	5.000	0	0
Stichting voordekunst	33.977	0	0
Overige fondsen	2.250	158.892	0
Totaal private fondsen	998.392	374.392	169.950

	Begroting		
	2020	2020	2019
Goede doelen loterijen			
BankGiroLoterij	541.697	411.282	571.673
Totaal bijdrage uit private middelen	2.574.253	1.541.578	1.399.212

	Begroting		
	2020	2020	2019
Structurele subsidie OCW			
Culturele basisinfrastructuur			
OCW - Regeling specifiek cultuurbeleid (publ.act.)	2.169.964	1.960.148	2.105.662
OCW - (Erfgoedwet) onderdeel huisvesting	4.613.284	4.291.731	4.538.490
Toevoegingen langlopende schuld:			
Wegens investeringen	-498.994	0	-749.230
Nog te besteden huisvestingssubsidie op lange termijn	-279.895	0	313.514
Onttrekkingen langlopende schuld:			
Vrijval investeringssubsidie OCW	157.485	0	109.395
Totaal structurele subsidie erfgoedwet, huisvesting	3.991.880	4.291.731	4.212.169
Erfgoedwet, collectiebeheer			
OCW - Erfgoedwet onderdeel collectiebeheer	1.574.529	1.422.284	1.527.871
Totale subsidie	7.736.373	7.674.163	7.845.702

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

	2020	Begroting 2020	2019
Incidentele publieke subsidies			
Incidentele subsidie OCW	695.300	695.300	695.300
Extra subsidie OCW (ivm Covid)	1.336.800	0	0
Provincie Noord Holland	67.500	67.500	67.500
Mondriaan Stichting	754.453	28.751	140.492
Totaal incidentele publieke subsidies	2.854.053	791.551	903.292

Personeelskosten

	2020	Begroting 2020	2019
Lonen en salarissen			
Bruto lonen en salarissen	2.779.752	2.708.698	2.781.747
Gratificaties	0	0	35.762
Reservering vakantiegeld	221.372	219.000	225.846
Eindejaarsuitkering	92.707	92.000	94.456
Toeslagen	25.277	30.000	30.334
Verrekende verlofdagen	-27.025	-5.000	-17.557
Onkostenvergoedingen	350	1.200	15.666
Doorbelaste lonen en salarissen	-119.567	-117.000	-177.823
NOW 1 uitkering	-237.810	0	0
	2.735.057	2.928.898	2.988.431

Het Scheepvaartmuseum heeft conform de regels als concern de NOW subsidie aangevraagd voor NOW 1 en NOW 2. Het Scheepvaartmuseum, Het Scheepvaartmuseum Enterprise BV en de Stichting Het Scheepvaartmuseum Enterprise hebben dezelfde directie, in dat geval is de concernregeling van toepassing. Alleen als de omzetsdaling als concern lager is dan 20% dan mag er zelfstandig NOW worden aangevraagd. Bij de NOW 1 aanvraag komen wij boven de 20% omzetsdaling uit, voor de NOW 2 en NOW 3 is dit niet van toepassing. Het Scheepvaartmuseum heeft een voorschot ontvangen van het UWV voor NOW 1 en NOW 2, de ontvangst van NOW 2 á € 242.392 gaan wij in zijn geheel terugbetalen en van NOW 1 moeten wij een klein deel (€ 12.264) terug betalen. De terugbetaling van €254.656 is opgenomen onder de kortlopende schulden.

Sociale lasten

Sociale lasten	515.664	510.000	519.740
	515.664	510.000	519.740

Pensioenen

Pensioenen personeel	315.356	312.000	322.418
	315.356	312.000	322.418

Overige personeelskosten

Reiskostenvergoeding	35.202	45.000	46.734
Inhuur van personeel	483.873	478.000	849.252
	519.075	523.000	895.986

Personeelskosten

	4.085.152	4.273.898	4.726.575
--	------------------	------------------	------------------

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

Huisvestingslasten

Toeslagen aan Rijksvastgoedbedrijf

	2020	Begroting 2020	2019
Zeemagazijn	2.227.155	2.255.630	2.233.987
Depot	126.252	127.241	125.798
Mibo loodsen	26.144	27.319	25.864
	2.379.551	2.410.190	2.385.649

Overige huisvestingslasten

	2020	Begroting 2020	2019
Dagelijks onderhoud huisvesting	702.333	897.535	943.067
Inhuur huishoudelijke dienst	220.596	310.000	273.134
Energiekosten	324.566	384.157	273.487
Dotatie voorziening groot onderhoud	403.408	777.730	402.322
	1.650.903	2.369.422	1.892.010

Huisvestingslasten

	4.030.454	4.779.612	4.277.659
--	------------------	------------------	------------------

Afschrijvingen

Afschrijvingen materiële vaste activa

	2020	Begroting 2020	2019
Afschrijvingen gebouwen en terreinen	157.485	0	109.395
Afschrijvingen machines en installaties	708.325	695.300	708.325
Afschrijvingen inventaris	118.005	81.000	101.413
Afschrijvingen investeringen Overstag	458.633	554.078	373.687
Afschrijvingen overige vaste bedrijfsmiddelen	80.238	69.000	71.582
	1.522.686	1.399.378	1.364.402

Aankopen

Aankopen	2.091.953	0	12.815
	2.091.953	0	12.815

Overige lasten

	2020	Begroting 2020	2019
Overige huisvestingskosten	62.441	58.505	38.966
Organisatiekosten	508.172	626.294	519.436
Overige personeelskosten	107.584	153.421	208.023
Activiteitenlasten	1.795.235	2.226.137	2.880.885
Diverse kosten	16.152	20.605	45.394
Overige lasten	2.489.584	3.084.962	3.692.704

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

	Begroting		
	2020	2020	2019
Activiteitslasten			
Kosten huur VOC-schip Amsterdam	250.000	250.000	250.000
VOC-schip dokbeurt	134.377	0	0
Kostprijs Entree/activiteiten	69.551	185.000	190.768
Collectie & Kennisdeling	37.922	70.000	79.795
Onderhoud tentoonstellingen en activiteiten	84.967	190.000	245.869
Marketing en Communicatie	193.444	330.000	603.485
Development	27.642	50.000	71.529
Educatie & Publieksactiviteiten	61.003	174.000	0
Projecten	936.329	977.137	1.439.439
Totaal activiteitslasten	1.795.235	2.226.137	2.880.885

Projecten			
Republiek aan Zee	0	0	388.342
Cartografie	0	0	284.068
Strijd om het IJs en Rijzend Water	0	0	318.953
Open Pley	0	0	116.518
Audiotour	0	0	78.661
Onderhoud en restauratie Christiaan Brunings	80.612	0	90.071
Dare to Discover	0	0	9.323
MS Oranje Koers Gewijzigd	0	0	30.064
Sea of Tranquillity Hans op de Beeck	0	0	7.049
Verdiepingsprogramma	13.513	20.000	19.989
Restauratie Klok	0	0	3.333
Haven 2.0	539.190	0	20.212
Zomer waterweken	33.235	25.000	45.847
Zomer expo Engelen van de Zee Stephan Vanfleteren	53.420	25.000	0
Van de Velde (Willem & Zoon)	15.535	0	0
Rijzend water Kadier van Lohuizen	100.745	0	0
Project Lampen	89.094	0	0
Live Onlinetours	1.112	0	0
Inovatiefonds	735	0	0
Maritiemebronnen	4.000	0	0
Overige projecten	5.138	907.137	27.009
Totaal projecten	936.329	977.137	1.439.439

	Begroting		
	2020	2020	2019
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten			
Saldo rentebaten/ lasten	5.127	15.000	7.200
	5.127	15.000	7.200

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

Fiscale positie

In het verleden heeft Het Scheepvaartmuseum geopteerd voor integrale belastingplicht als bedoeld in artikel 2 lid 9 Wet op de vennootschapsbelasting 1969. Dit verzoek kwam voort uit het standpunt van de Belastingdienst dat de sponsoractiviteiten van Het Scheepvaartmuseum als separate activiteit moesten worden beoordeeld en derhalve als onderneming kwalificeerden. Het Scheepvaartmuseum zou daarom vennootschapsbelastingplichtig worden voor de positieve resultaten t.a.v. de sponsoractiviteiten. Door te opteren voor integrale belastingplicht kon Het Scheepvaartmuseum de negatieve resultaten uit de exploitatie van het museum verrekenen met de positieve resultaten t.a.v. de sponsoractiviteiten, waardoor de heffing van vennootschapsbelasting kon worden beperkt.

Inmiddels heeft de Belastingdienst Het Scheepvaartmuseum laten weten van mening te zijn dat de museumactiviteiten kunnen worden geclusterd met de sponsoractiviteiten, waardoor geen positief resultaat wordt behaald en niet wordt toegekomen aan vpb-plicht.

Het Scheepvaartmuseum heeft op 7 februari 2019 bevestiging gekregen van de Belastingdienst dat zij niet vpb-plichtig is voor de jaren t/m 2016. De Belastingdienst heeft geconstateerd dat in de periode 2013 t/m 2015 de resultaten van de museumactiviteit (inclusief sponsoractiviteit) negatief waren en dat derhalve geen winststreven aanwezig is. Tevens bevestigt de Belastingdienst dat voor het jaar 2016 een winstoogmerk ontbreekt. Mocht in de periode 2016 t/m 2019 toch positieve resultaten worden behaald met de museumactiviteit (inclusief sponsoractiviteit), dan kan Het Scheepvaartmuseum alsnog vpb-plichtig worden voor het jaar 2016. Er zijn t/m 2019 fiscaal geen positieve resultaten behaald.

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

WNT verantwoording Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam van toepassing zijnde regelgeving:

Het algemene WNT-maximum

Het bezoldigingsmaximum in 2020 voor Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam is € 201.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2020

bedragen x € 1

Functie(s)

	M.Huijser	V.Carasso
	Algemeen Directeur	Directeur Museale zaken
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 29/02
Deeltijdfactor in fte	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	142.250	23.300
Beloningen betaalbaar op termijn	14.088	2.332
Subtotaal	156.338	25.632

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	32.951
--	---------	--------

Totale bezoldiging	156.338	25.632
---------------------------	----------------	---------------

Reden waarom de overschrijding al dan niet
is toegestaan

N.v.t. N.v.t.

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2020

bedragen x € 1

	V.Carasso
Functie(s)	Directeur Museale zaken
Omvang dienstverband	1,00
Jaar waarin dienstverband is beëindigd	2020
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	20.000
Individueel toepasselijk maximum	75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband	20.000
Waarvan betaald in 2020	20.000
Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.

Gegevens 2019

bedragen x € 1

	M.Huijser	V.Carasso
Functie(s)	Algemeen Directeur	Directeur Museale zaken
Aanvang en einde functievervulling in 2019	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor in fte	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	138.690	111.576
Beloningen betaalbaar op termijn	13.842	13.744
Subtotaal	152.532	125.320
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	194.000
Totale bezoldiging	152.532	125.320
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.

Toelichting op de resultatenrekening over 2020

Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder.

Raad van Toezicht

Naam Topfunctionaris	Functie	Periode	
Dhr. M.J.M. Borsboom vice-admiraal bd	Voorzitter	1-jan	31-dec
Dhr. Ir. A.J.M. Valk CBE	Vicevoorzitter	1-jan	31-dec
Dhr. Ir. I.M. Kalisvaart MBA	Lid	1-jan	31-dec
Mw. Drs. E. Ansenk	Lid	1-jan	31-dec
Mw. Ir. T Menssen	Lid	1-jan	31-dec
Dhr. A.Williams	Lid	23-sep	31-dec

Toelichting bij de categoriale en functionele jaarrekening 2020

Het voorgeschreven model in het handboek OCW gaat uit van een gecombineerd kostensoorten- en kostenplaatsenoverzicht. De baten en lasten uit de resultatenrekening worden toegerekend aan de kostenplaatsen en de functies. De functies zijn onderverdeeld in:

- publieks- en overige activiteiten
- collectiebeheer
- algemeen beheer

De huisvestingslasten worden op basis van vierkante meters toebedeeld aan de functies. Kosten inzake het depot en de MIBO loodsen (Hoogwoud) zijn direct toegerekend aan de collectiefunctie.

De personeelskosten worden naar de aard van de werkzaamheden toebedeeld aan de publieksfunctie en overige activiteiten, collectiefunctie of algemeen beheer.

De collectiefunctie laat in 2020 een tekort zien van € 503.534.

Publieksactiviteiten en overige activiteiten

Alle baten en lasten die rechtstreeks samenhangen met het uitvoeren van publieksactiviteiten, niet behorend tot het beheer van de collectie in de zin van de Erfgoedwet. Hieronder vallen onder andere:

- publieksinkomsten: inkomsten uit kaartverkoop en rondleidingen
- bijdragen uit private middelen: dit zijn bijdragen ten behoeve van tentoonstellingen
- activiteitenkosten: de reguliere kosten voor de functies marketing, presentatie, educatie, sponsorwerving en huur VOC schip.
- personeelskosten: functies marketing, presentatie, educatie en publieksservice. Het Scheepvaartmuseum heeft geen bewaking op zaal.

Collectiebeheer

Alle baten en lasten die direct ten behoeve komen van de museale collectie om de collectieonderdelen kwalitatief op niveau te houden (opslag en behoud). Hieronder vallen onder andere:

- activiteitenkosten: collectiebeheer, bibliotheek en conservatoren
- personeelskosten: functies collectiebeheer, bibliotheek, conservatoren en beveiliging
- aankopen collectie

Algemeen beheer

Dit zijn de baten en lasten die niet toe te rekenen zijn aan de publieksfunctie of aan de functie van collectiebeheer. Hieronder vallen onder andere:

- organisatiekosten: HRM, Financiën, ICT, Technische Dienst, Directie
- personeelskosten: HRM, Financiën, ICT, Technische Dienst, Directie, Receptie
- energielasten en schoonmaakkosten
- afschrijvingen op inventaris

Gelieerde rechtspersonen

Overzicht onderlinge vorderingen en schulden

	HSM	Stichting HSME	HSME BV
Vordering (financiële vaste activa)	360.000		-360.000
Overige vorderingen/ schulden	396.421	-4.983	-391.438
	756.421	-4.983	-751.438

Overzicht onderlinge baten en lasten

	HSM	Stichting HSME	HSME BV
<u>ontvangen door HSM:</u>			
Rente lening/ rekening courant	7.300		-7.300
Management fee	308.645	-4.531	-304.114
Bewakingskosten	31.233		-31.233
<u>betaald door HSM:</u>			
Salariskosten publieksdiensten	-282.854		282.854
Huur Amsterdam voor museale activiteiten	-250.000	250.000	
Overige kosten	11.838	-11.838	
Donatie onderhoud VOC Schip	-134.377	134.377	
	-308.215	368.008	-59.793

Amsterdam, 26 maart 2021

De directeur:

Dhr. M. Huijser
Algemeen directeur

Namens de Raad van Toezicht:

Dhr. M.J.M. Borsboom, Vice-admiraal bd
Voorzitter Raad van Toezicht

Dhr. Ir. A.J.M. Valk CBE
Vicevoorzitter

Dhr. Ir. I.M. Kalisvaart MBA
Lid

Mw. Drs. E. Ansenk
Lid

Mw. Ir. T. Menssen
Lid

Dhr. A. Williams
Lid

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van
Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam te Amsterdam.

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2020

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2020 van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam te Amsterdam gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam op 31 december 2020 en van het resultaat over 2020 in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2017-2020;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2020 in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking, het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2017-2020 en de bepalingen van en krachtens de WNT.

Oranje Nassaulaan 1
1075 AH Amsterdam
Postbus 53028
1007 RA Amsterdam

Telefoon 020 571 23 45
E-mail info@dubois.nl
www.dubois.nl
KvK nummer 34374865

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2020;
2. de resultatenrekening over 2020; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2017-2020 en de Regeling Controleprotocol WNT 2020. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Nederlands Scheepvaartmuseum Amsterdam zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2020 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- bestuursverslag;
- overige gegevens;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2017-2020 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in het Accountantsprotocol cultuursubsidies Instellingen 2017-2020 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2017-2020.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2017-2020 en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in de subsidiebeschikking en het Handboek verantwoording cultuursubsidies Instellingen subsidieperiode 2017-2020.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen, of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Accountantsprotocol cultuursubsidies instellingen 2017-2020, de Regeling Controleprotocol WNT 2020, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;

- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om in onze controleverklaring aandacht te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze controleverklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen;
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle materieel van belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 maart 2021

Dubois & Co. Registeraccountants

Origineel getekend door:
G. Visser RA en R.W.J. Bruinooge RA

Overige gegevens

Bijlage: Prestatieverantwoording aan OCW

	2020		Activiteitenplan 2020		2019	
	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers	Aantal activiteiten	Aantal bezoekers
Tentoonstellingen						
1. Tijdelijke tentoonstellingen	3	111.435	5	349.687	4	310.609
Specificatie van bezoekers educatie en regulier:						
2. Reguliere bezoeken		98.885		310.787		268.930
3. Bezoeken po		3.950		12.400		12.649
4. Bezoeken vo		4.469		16.900		17.975
5. Bezoeken mbo/ho		4.131		9.600		11.055
Specificatie van bezoekers gratis en betaald:						
6. Gratis bezoeken		7.341		52.999		32.522
7. Betaalde bezoeken		104.094		296.688		278.087
Overige bezoeken:						
8. Bezoeken website totaal		458.362		1.500.000		579.871
9. Aantal unieke bezoekers website		347.462		1.200.000		443.243

	2020		Activiteitenplan 2020		2019	
	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
Overige activiteiten						
10. Schoolgebonden activiteiten	902	8.590	3.434	31.200	3.482	31.271
11. waarvan po	442	3.950	1.453	12.400	1.417	12.649
12. waarvan vo	446	4.469	1.981	16.900	2.013	17.975
13. waarvan mbo/ho	14	171	-	1.900	52	647
14. Openbare activiteiten	515	31.410	2.000	43.950	762	52.471
15. Totaal overige activiteiten (10+14)	1.417	40.000	5.434	75.150	4.243	83.742

Bijlage: Bezoekersgegevens

	2020	2019
Voltarief		
Volwassenen	25.709	90.502
Jeugd	6.209	19.777
Senioren 65+	-	-
Totaal Voltarief	31.918	110.279
Gereduceerd tarief	15.417	53.329
Scholen		
Docenten	1.773	4.007
Basis onderwijs	3.950	12.649
Voortgezetonderwijs	4.469	17.975
Beroeps en hoger onderwijs	4.131	11.055
Totaal Scholen	12.550	41.679
Museumkaart	42.436	68.793
Gratis		
Kinderen	1.151	5.410
Sponsoren		
Vrienden	55	132
Overig	6.135	26.980
Totaal Gratis	7.341	32.522
Totaal	111.435	310.609
Vol tarief	€ 16,50	€ 16,50
Jeugd	€ 8,00	€ 8,00

Bijlage: Overige kengetallen

Positionering	2020	activiteitenplan 2020	2019
Waardering voor museum	8,1	8,5	8,2
Net promotor score	+36	+38	+38
Kenniscentrum	2020	activiteitenplan 2020	2020
Educatie	12.550	38.900	41.679
Informatieaanvragen bibliotheek	3.735	8.000	5.651
Breed publiek	2020	activiteitenplan 2020	2020
Aantal bezoekers	111.435	350.000	310.609
Online gebruik	347.462	1.200.000	433.243
Cultureel ondernemerschap	2020	activiteitenplan 2020	2020
Percentage eigen inkomsten	55%	60%	61%
Museale activiteiten als onderdeel van events	nb	40%	43%
Motiverende werkgever	2020	activiteitenplan 2020	2020
Percentage ziekteverzuim	2,8%	4,5%	5,8%
Gebruik Careerplanner	nvt	100%	nvt

Bijlage: Nevenfuncties

Overzicht nevenfuncties directie

Michael Huijser: directeur bestuurder

Bestuur

- Algemeen bestuur Amsterdam City
- Algemeen bestuur De Plantage, samenwerkingsverband culturele instellingen, Plantagebuurt Amsterdam
- SBO, Stichting Beheer Oosterdok (museumhaven en charterhaven)
- Voorzitter Expeditie Oosterdok, samenwerkingsverband culturele instellingen en bedrijven rondom Het Oosterdok
- Stichting Fellowships – Bestuurslid (secretaris) vanaf 1-3-2020

Adviescommissie

- BNO Raad van Beroep

Raad van Toezicht

- Cultuur Werkt
- Stichting Ode aan het Landschap

Vera Carasso: directeur museale zaken tot 1-3-2020

Bestuur

- Stichting Fellowships – Bestuurslid (secretaris)
- Voorzitter bestuur St. woonbooteigenaren Houhavens Amsterdam
- Voorzitter Stichting Werkspoormuseum

Adviescommissie

- Mondriaan Fonds – Adviseur (o.a. Adviescommissie Bijdrage Collectieprogramma's)

Overzicht nevenfuncties leden de raad van toezicht

Matthieu Borsboom, voorzitter

- Senior adviseur KPMG
- Senior adviseur Burson, Cohn & Wolfe
- Voorzitter Raad van Bestuur Vfonds (12-05-2020), daarvoor Lid
- Voorzitter Raad van Commisarissen Loodswezen B.V.
- President Apostolaat Militaire International
- Lid extra ordinarius Stichting Michiel de Ruyter
- Directeur Koninklijke Hollandsche Maatschappij der Wetenschappen
- Eigenaar A3; Admirals Autonomous Advice
- Chairman Expertgroup to NATO (Former)
- Lid wetenschappelijke adviescommissie Corts Foundation
- Adviseur Wings for Aid
- Lid Raad van Toezicht bijzondere leerstoel Theologie Tilburg University.
- Lid comité van aanbeveling "de Nollen" (kunstenaar de Windt)
- Lid Evaluatiecommissie TO-2 laboratoria wetenschappelijk onderzoek voor Minister van Economische Zaken

Anton Valk, vice-voorzitter

Nederland:

- Directeur Valk Management and Advice
- Voorzitter Stichting Eden Holland
- Voorzitter Nationale Monumentenorganisatie
- Voorzitter Cello Biennale Amsterdam, Groot-Brittannië:
- Directeur Valk Management and Advice LTD
- Voorzitter Nederlands Britse Kamer van Koophandel
- Voorzitter adviesraad National Railway Museum
- Bestuurslid Science Museum Group
- Bestuurslid Dutch Centre

Isaïc Kalisvaart, tevens lid auditcommissie en voorzitter gebouwencommissie

- Voorzitter Raad van Toezicht Onsbank
- Penningmeester Bestuur Museum Beelden aan Zee, Schevingen / Den Haag
- Visiting Professor en Lid Dean's Council Yale University School of Architecture, New Haven
- Lid Raad van Advies Neinver, Madrid
- Directeur Midco3/ Consolis Group
- Directeur/eigenaar Kalisvaart&Company

Emily Ansenk, vertegenwoordiging OR en lid gebouwencommissie

- Lid van de jury van de Sacha Tanja Penning
- Lid bestuur Job Dura Fonds
- Voorzitter jury Henri Winkelman Award
- Lid Raad van Advies Art Rotterdam

Thessa Menssen, tevens voorzitter auditcommissie

- Lid Raad van Toezicht MARIN (Maritime Research Institute Netherlands)
- Lid Raad van Commissarissen Alliander
- Lid Raad van Commissarissen FMO
- Lid Raad van Toezicht Kröller Müller Museum
- Lid Raad van Toezicht Stichting Topvrouw van het Jaar
- Lid Raad van Commissarissen PostNL
- Lid Raad van Commissarissen Ordina

Alvin Williams

- Docent Amsterdamse Hogeschool v/d Kunsten
- Programmaleider Nationaal Comité 4 en 5 mei
- Creative Director Events NAVO HQ Brussel